

Οδηγός Επαγγέλματος

Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Λάρισα 2007

Σύνταξη Οδηγού:

1. Σπυρίδων Λουτρίδης
Καθηγητής Εφαρμογών

2. Θεόδωρος Νικολαΐδης
Αναπληρωτής Καθηγητής.

Συντονισμός αξιολόγησης και έκδοσης Οδηγών Επαγγελματών:

Δρ.Αγγελος Τζαχάνης

Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Μηχανολογίας

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου: «Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας – Β΄Φάση »

Τίτλος έργου:

«Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας - Β΄ Φάση»

Υπόέργο:

«Σύνταξη Οδηγού Επαγγελματών του ΤΕΙ Λάρισας»

Το Έργο ««Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας - Β΄ Φάση» υλοποιείται στα πλαίσια του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και Εθνικούς Πόρους (25%).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Copyright © 2007 Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ – Λάρισας

Τ.Κ: 41110, Λάρισα

Τηλ: 2410618098 – 2410684418

Fax: 2410611995

URL: <http://www.career.teilar.gr>

E-mail: career@teilar.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ	7
3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	10
3.1. Αντικείμενο σπουδών	10
3.2 Σκοπός του προγράμματος σπουδών	10
3.3 Δομή σπουδών	10
3.4 Μετάβαση σε άλλη χώρα και ακαδημαϊκή αναγνώριση.....	15
4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ	18
4.1 Εργασία στο Δημόσιο Τομέα.....	19
4.2 Εργασία στον Ιδιωτικό Τομέα	22
4.3 Έρευνα Αγοράς και Απορροφητικότητα των Πτυχιούχων.....	26
5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	28
6. ΑΜΟΙΒΕΣ	31
6.1 Αμοιβές στο Δημόσιο Τομέα	31
6.2. Αμοιβές στον Ιδιωτικό Τομέα.....	32
6.3 Ασφαλιστικά θέματα.....	33
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	35
7. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	36
7.1. Γενικές πληροφορίες.....	36
7.2. Βασικά κριτήρια επιλογής υποψήφιων στα Π.Μ.Σ.	38
7.3. Τίτλοι Μεταπτυχιακών Σπουδών	39
7.4. Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ελλάδα	39
7.5. Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Εξωτερικό	41
7.5.1. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Μ. Βρετανία	42
7.5.2. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Γαλλία	42
7.5.3. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Γερμανία	43
7.5.4. Μεταπτυχιακές Σπουδές στις Η.Π.Α.	44
7.5.5. Μεταπτυχιακές Σπουδές στον Καναδά	45
8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ	46
8.1. Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών - ΥΠΕΠΘ	46
8.2. Διεύθυνση Κληροδοτημάτων Υπουργείου Οικονομικών.....	47
8.3. Υποτροφίες Ιδρυμάτων και Κληροδοτημάτων	47
8.4. Υποτροφίες Εξωτερικού	49
8.4.1. Μ. Βρετανία	49
8.4.2. Γαλλία	49
8.4.3. Γερμανία	50
8.4.4. Η.Π.Α.	50
8.4.5. Καναδάς	50
9. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ	51
10. AN EXTENDED ENGLISH SUMMARY OF THE DEPARTMENT	54
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ	60
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	62

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο κύριος στόχος της σύνταξης του Οδηγού Επαγγέλματος Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου ήταν η δημιουργία ενός βοηθήματος ενημέρωσης και πληροφόρησης σχετικά με τα επαγγελματικά πεδία απασχόλησης, τα επαγγελματικά δικαιώματα, καθώς και τις δυνατότητες μεταπτυχιακών σπουδών και υποτροφιών.

Η σύνταξη του Οδηγού Επαγγελμάτων του Τ.Ε.Ι. Λάρισας υλοποιήθηκε στα πλαίσια του έργου «Γραφείο Διασύνδεσης ΤΕΙ Λάρισας - Β' Φάση» και του υποέργου «Σύνταξη Οδηγού Επαγγελμάτων του ΤΕΙ Λάρισας». Το έργο υλοποιείται στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (75%) και Εθνικούς Πόρους (25%). Το έργο αφορά στη σύνταξη Οδηγού Επαγγελμάτων Τμημάτων του ΤΕΙ Λάρισας.

Στον Οδηγό έχει καταβληθεί προσπάθεια να συμπεριληφθούν όσο το δυνατόν περισσότερα πεδία επαγγελματικής απασχόλησης. Παρά ταύτα, είναι σχεδόν βέβαιο ότι υπάρχουν εξειδικεύσεις που δεν περιέχονται στην παρούσα εργασία. Οι συγγραφείς είναι εκ των προτέρων υπόχρεοι στους χρήστες που θα συνεισφέρουν στην μελλοντική αναθεώρηση του Οδηγού με πρόσθετες πληροφορίες και διορθώσεις.

Στοιχεία για τη σύνταξη του Οδηγού αντλήθηκαν από:

- Τα Γραφεία Διασύνδεσης των Τ.Ε.Ι. στα οποία υπάρχουν Τμήματα Ηλεκτρολογίας και ιδιαιτέρως από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Αθηνών.
- Επαγγελματικούς φορείς των πτυχιούχων Γεωπληροφορικών & Τοπογράφων και την Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.).
- Το Υπουργείο Παιδείας.
- Οδηγούς Σπουδών συναφούς αντικειμένου Τμημάτων άλλων ΤΕΙ.
- Επαγγελματικούς Οδηγούς.
- Σχετικά Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ.) και άλλες πηγές που αναφέρονται στη σχετική βιβλιογραφία.
- Ιστοσελίδες Τμημάτων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός πρακτικά ασχολείται με όλες τις εφαρμογές του ηλεκτρισμού στη σύγχρονη τεχνολογία. Ένας σημαντικός τομέας απασχόλησης είναι η σχεδίαση, κατασκευή, και εποπτεία του ηλεκτρολογικού μέρους της παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Ο Τεχνολόγος Ηλεκτρολόγος μπορεί να οργανώνει και εγκαθιστά δίκτυα και συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας, δίκτυα τηλεπικοινωνιακών και ηλεκτρονικών διατάξεων, δίκτυα υπολογιστών, καθώς και συστήματα αυτομάτου ελέγχου. Τα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας, οι τηλεπικοινωνιακές και ηλεκτρονικές διατάξεις και τα δίκτυα υπολογιστών λόγω της πολυπλοκότητά τους απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό για τη μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση και συντήρησή τους.

Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός είναι απόφοιτος Τμήματος Ηλεκτρολογίας Τ.Ε.Ι. Για την άσκηση του επαγγέλματος απαιτείται η έκδοση αντίστοιχης άδειας, η οποία χορηγείται από τη Διεύθυνση Βιομηχανίας. Ο φορέας που εκπροσωπεί τους Ηλεκτρολόγους Τεχνολόγους Μηχανικούς είναι η Επιστημονική Ένωση Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Μηχανικών (Ε.Ε.Τ.Ε.Μ.).

Η εργασία του είναι αρκετά πολύπλοκη και περιλαμβάνει τους γνωστούς κινδύνους, που αφορούν στα επαγγέλματα που το αντικείμενό τους έχει σχέση με τον ηλεκτρισμό. Ο Τεχνολόγος Ηλεκτρολόγος έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό, τη λειτουργία και την εποπτεία των έργων που αναλαμβάνει. Εργάζεται κυρίως ατομικά στο γραφείο του αλλά και σε εργοτάξιο. Από το πρόγραμμα του δε λείπουν οι μετακινήσεις, αφού συχνά χρειάζεται να επισκεφθεί διάφορες υπηρεσίες του δημοσίου για τις ανάγκες των έργων που αναλαμβάνει. Εξάλλου, οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες, όταν αναλαμβάνει έργα μακριά από τον τόπο διαμονής του. Οι συνθήκες και το ωράριο εργασίας του ποικίλουν ανάλογα με το χώρο απασχόλησής του.

Οι Τεχνολόγοι Ηλεκτρολόγοι μπορούν επίσης να εργαστούν στα σχετικά υπουργεία και οργανισμούς, σε δήμους, σε τεχνικές υπηρεσίες δημόσιων υπηρεσιών, σε εργοληπτικές εταιρείες συντήρησης και κατασκευής ηλεκτρικών δικτύων, ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Μπορούν ακόμη να εργαστούν στην εκπαίδευση ως καθηγητές (μετά από φοίτηση στην ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ).

Ο Τεχνολόγος Ηλεκτρολόγος χρειάζεται να διαθέτει ευσυνειδησία, υπευθυνότητα, δυναμισμό, συνέπεια, μεθοδικότητα και τάξη κατά την εκτέλεση των εργασιών. Επίσης, απαραίτητη είναι η δεξιότητα στη σχεδίαση μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή. Επιπροσθέτως, ο Τεχνολόγος Ηλεκτρολόγος πρέπει να έχει γνώση της νομοθεσίας που αναφέρεται στα δημόσια και ιδιωτικά έργα. Η γνώση ξένων γλωσσών μπορεί να συμβάλει στην επαγγελματική του ανέλιξη.

Οι αποδοχές του Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού μπορούν να χαρακτηριστούν ικανοποιητικές. Οι Τεχνολόγοι Ηλεκτρολόγοι όταν εργάζονται στο δημόσιο τομέα λαμβάνουν επιδόματα (θέσης, απασχόλησης, κίνησης), ενώ στον ιδιωτικό τομέα πέραν του βασικού μισθού, ενδέχεται να λαμβάνουν και ποσοστά.

Λόγω της τεράστιας εξέλιξης της τεχνολογίας, οι προοπτικές απασχόλησης είναι καλές για το μέλλον, ειδικά για αυτούς που θα ασχοληθούν με την κατεύθυνση που έχει σχέση με τα υπολογιστικά συστήματα και τις τηλεπικοινωνίες. Η συνεχής ενημέρωση στις νέες ενεργειακές, υπολογιστικές και επικοινωνιακές τεχνικές, καθώς και η ευχέρεια στη χρήση σχεδιαστικών προγραμμάτων μέσω Η/Υ, θεωρούνται σημαντικά προσόντα για τον επαγγελματία Ηλεκτρολόγο Τεχνολόγο Μηχανικό.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΟΔΗΓΟΥ

Σκοπός του παρόντος Οδηγού Επαγγέλματος Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου είναι να αποτελέσει ένα ενημερωμένο και σύγχρονο εργαλείο πληροφόρησης των Πτυχιούχων Τμημάτων Ηλεκτρολογίας σε σημαντικά θέματα που αφορούν στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Εκτός από πληροφορίες που αφορούν στα επαγγελματικά πεδία απασχόλησης παρατίθενται και λεπτομερή στοιχεία για τα προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Ελλάδα και το Εξωτερικό σε σπουδές συναφείς με την ειδικότητα του Ηλεκτρολόγου. Αναφέρονται επίσης τα επαγγελματικά δικαιώματα του Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, καθώς και τα ταμεία ασφάλισης και οι διάφοροι επαγγελματικοί φορείς και σύλλογοι.

Τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) ανήκουν στην Ανώτατη Εκπαίδευση με το νόμο 2916/2001. Τα Τ.Ε.Ι. είναι Ν.Π.Δ.Δ. και αυτοδιοικούνται στα πλαίσια του ιδρυτικού τους νόμου. Αποστολή των ιδρυμάτων αυτών είναι να παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, επαρκή για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών, καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων στο επάγγελμα, να συμβάλλουν στη δημιουργία πτυχιούχων ικανών να συνεισφέρουν ως στελέχη εφαρμογής στην τεχνολογική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Λάρισας ιδρύθηκε το 1983 με το νόμο 1404/83 ως ένα ανεξάρτητο και αυτοδιοικούμενο Ν.Π.Δ.Δ. και ανήκει μαζί με τα Πανεπιστήμια στην Ελληνική Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Το Τ.Ε.Ι. είναι προσανατολισμένο στην εφαρμοσμένη Έρευνα και Τεχνολογία.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 1404/83 οι σκοποί του Τ.Ε.Ι είναι:

- Να παρέχει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, επαρκή για την εφαρμογή επιστημονικών, τεχνολογικών, καλλιτεχνικών ή άλλων γνώσεων και δεξιότητα στο επάγγελμα.
- Να συμβάλει στη δημιουργία υπεύθυνων πολιτών, ικανών να συνεισφέρουν ως στελέχη εφαρμογής στα πλαίσια του δημοκρατικού προγραμματισμού, στην οικονομική, κοινωνική και πολιτική ανάπτυξη της χώρας.
- Να υλοποιήσει το δικαίωμα της δωρεάν παιδείας κάθε Έλληνα πολίτη, ανάλογα με τις κλίσεις του και με όσα προβλέπουν οι σχετικοί νόμοι.
- Να συμβάλει στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τόσο των σπουδαστών του, όσο και των νέων γενικότερα.
- Να διατηρήσει αμφίδρομη σχέση με τις αντίστοιχες παραγωγικές μονάδες και οργανωμένους κλάδους της οικονομίας της περιφέρειάς του.
- Να συνεργάζονται μεταξύ τους ή με άλλα τεχνολογικά ιδρύματα ή φορείς ή υπηρεσίες του εσωτερικού ή του εξωτερικού, για την επίτευξη της αποστολής τους.
- Να υπηρετεί την ανάγκη για συνεχιζόμενη εκπαίδευση των αποφοίτων του και για διαρκή επιμόρφωση του ελληνικού λαού.

- Να ενημερώνει την κοινή γνώμη για την πορεία πραγματοποίησης των στόχων του.
- Να συντονίζει τις επιδιώξεις του με εκείνες των ΑΕΙ όπως προβλέπεται με το Ν.1288/82, στην κοινή προσπάθεια για μια αυτοδύναμη οικονομική ανάπτυξη του τόπου.
- Να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα πάνω σε θέματα εφαρμογής της τεχνολογίας.

Σήμερα σπουδάζουν στα ελληνικά Τ.Ε.Ι. περί τους 170.000 σπουδαστές, σε διάφορες Σχολές και Τμήματα, δημιουργώντας πτυχιούχους επαγγελματίες σε ένα εκτενέστατο φάσμα γνωστικών αντικειμένων, που καλύπτει πρακτικά όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας. Είναι λοιπόν αυτονόητη η σημασία αφενός μεν του σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού των πτυχιούχων Τ.Ε.Ι. αφετέρου δε η δημιουργία από πλευράς των Ιδρυμάτων γνωστικών αντικειμένων, που να μπορούν να ανταποκρίνονται στις παρούσες και τις μελλοντικές ανάγκες της ελληνικής οικονομίας.

Η αυξανόμενη ανεργία στο χώρο των νέων επιστημόνων και ο έντονος ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας δημιουργεί δυσκολίες σε όλους τους πτυχιούχους. Η αξιόπιστη ενημέρωση σχετικά με τις υπάρχουσες δυνατότητες της αγοράς εργασίας και τα χαρακτηριστικά του κάθε επαγγέλματος μπορεί να συντελέσει ουσιαστικά στη σωστή επιλογή και το σωστό εξαρχής προσανατολισμό των πτυχιούχων, στην ανεύρεση εργασίας και τη χάραξη επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Τα Τ.Ε.Ι. προκειμένου να ανταποκριθούν στην αποστολή τους και να συμβάλουν στο πλαίσιο αυτό των παραπάνω στόχων, επιβάλλεται να εκπαιδεύουν στελέχη εφαρμογής υψηλής ποιοτικής στάθμης, επιστημονικά καταρτισμένα, που αποτελούν συνδυαστικό κρίκο μεταξύ θεωρίας και πράξης. Τα στελέχη αυτά μεταφέρουν τα δεδομένα επιστημονικά και θεωρητικά πορίσματα στην εφαρμογή, για την αντιμετώπιση και επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων της παραγωγικής διαδικασίας.

Τα Τ.Ε.Ι., σε αντίθεση με τα Α.Ε.Ι. που δίνουν έμφαση στην προαγωγή και ανάπτυξη της επιστήμης, στην έρευνα και την υψηλή θεωρητική και σφαιρική κατάρτιση, είναι προσανατολισμένα στην αφομοίωση και μεταφορά των δεδομένων της επιστήμης στην εφαρμογή. Τα Τμήματα των Τ.Ε.Ι. πρέπει να μπορούν να προσαρμόζονται γρήγορα στις μεταβαλλόμενες τεχνολογικές, κοινωνικές και οικονομικές απαιτήσεις παράγοντας απόφοιτους με σύγχρονη και πρακτική εκπαίδευση. Ειδικότερα το Τμήμα Ηλεκτρολογίας εξ' αντικειμένου καλείται να διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην κατεύθυνση αυτή. Η δραστηριοποίηση στις νέες τεχνολογίες αποτελεί βασική προϋπόθεση αλλά και ουσιαστικό μοχλό στην κατεύθυνση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Η διάδοση της αυτοματοποίησης, των ηλεκτρονικών, των τηλεπικοινωνιών και της τεχνολογίας πληροφοριών, αλλά και ο εκσυγχρονισμός των ενεργειακών συστημάτων που χρησιμοποιούν μη ανανεώσιμες πρώτες ύλες και η ανάπτυξη συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποτελούν τομείς δράσης άμεσης προτεραιότητας.

Πίνακας 2.1: Εισακτέοι στα Τμήματα Ηλεκτρολογίας για το ακαδημαϊκό έτος 2006-07

ΠΟΛΗ	Τ.Ε.Ι.	ΕΙΣΑΚΤΕΟΙ
ΑΣΠΑΙΤΕ	-	80
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	ΚΡΗΤΗΣ	240
ΚΑΒΑΛΑ	ΚΑΒΑΛΑΣ	280
ΚΟΖΑΝΗΣ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	290
ΛΑΜΙΑ	ΛΑΜΙΑΣ	300
ΛΑΡΙΣΑ	ΛΑΡΙΣΑΣ	230
ΠΑΤΡΑ	ΠΑΤΡΑΣ	190
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	ΠΕΙΡΑΙΑ	80
ΧΑΛΚΙΔΑ	ΧΑΛΚΙΔΑΣ	260

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

3.1. Αντικείμενο σπουδών

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος καλύπτει το σύνολο σχεδόν των αντικειμένων εφαρμογής ενός ηλεκτρολόγου. Τομείς εφαρμογής των γνώσεων είναι η σχεδίαση και εποπτεία συστημάτων παραγωγής μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, η σχεδίαση και υλοποίηση τηλεπικοινωνιακών και ηλεκτρονικών διατάξεων καθώς και διατάξεων αυτοματισμού. Για το σκοπό αυτό οι σπουδαστές διδάσκονται όλα τα απαραίτητα μαθήματα υποδομής και ειδικότητας. Οι θεωρητικές γνώσεις συμπληρώνονται με κατάλληλη εργαστηριακές ασκήσεις και εργασίες που εκπονούνται υποχρεωτικώς από το σπουδαστή. Τέλος, εκτός από τα παραπάνω αμιγώς ηλεκτρολογικά αντικείμενα παρέχονται και γνώσεις που αφορούν στη διοίκηση τεχνική έργων, τη διασφάλιση ποιότητας, την σχετική τεχνική νομοθεσία, κ.α.

3.2 Σκοπός του προγράμματος σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών διαμορφώνεται έτσι ώστε να συμβάλλει, κατά το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, στην εκπλήρωση της αποστολής του Τμήματος Ηλεκτρολογίας που είναι δεμένη με την επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων. Η ταχύτητα μεταβαλλόμενη τεχνολογία και αγορά εργασίας επιβάλλουν την αναπροσαρμογή του προγράμματος σπουδών όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο. Το Τμήμα Ηλεκτρολογίας έχει ως αποστολή να προάγει την ανάπτυξη και μετάδοση γνώσεων σε τεχνολογικά και επιστημονικά πεδία, σχετικά με το αντικείμενο του Ηλεκτρολόγου Τεχνολόγου Μηχανικού και να παρέχει στους σπουδαστές τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια επιστημονική και επαγγελματική τους κατάρτιση

Το Τμήμα Ηλεκτρολογίας ανήκει στη Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (Σ.Τ.ΕΦ.) του Τ.Ε.Ι. Λάρισας. Το ανθρώπινο δυναμικό του Τμήματος απαρτίζεται από 18 μέλη Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), 4 μέλη Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού (Ε.Τ.Π.) και 2 μέλη Διοικητικού Προσωπικού (Δ.Π.). Το θεωρητικό μέρος της κατάρτισης των σπουδαστών περιλαμβάνει την θεωρητική διδασκαλία, φροντιστηριακές ασκήσεις και την εκπόνηση εργασιών. Το πρακτικό μέρος της κατάρτισης των σπουδαστών πραγματοποιείται σε 24 επαρκώς εξοπλισμένα εργαστήρια.

3.3 Δομή σπουδών

Η διάρκεια των σπουδών είναι 8 εξάμηνα όπως προβλέπεται από το Νόμο 2916 (ΦΕΚ 114/11-6-2001). Τα πρώτα 7 εξάμηνα περιλαμβάνουν την παρακολούθηση θεωρητικών και εργαστηριακών μαθημάτων. Στο τελευταίο εξάμηνο (8^ο) γίνεται η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας και της πρακτικής άσκησης.

Το πρόγραμμα των διδασκομένων μαθημάτων περιλαμβάνει:

Α) Μαθήματα Γενικής Υποδομής (ΜΓΥ) προκειμένου ο σπουδαστής να αποκτήσει το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο, ώστε να μπορέσει στη συνέχεια να παρακολουθήσει απρόσκοπτα τα μαθήματα της ειδικότητας του ηλεκτρολόγου (π.χ. Μαθηματικά I, II & III, Φυσική, Προγραμματισμός Η/Υ I & II, κ.α.).

Β) Μαθήματα Ειδικής Υποδομής (ΜΕΥ) προκειμένου ο σπουδαστής να αποκτήσει το βασικό υπόβαθρο του ηλεκτρολόγου ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες ειδικότερων μαθημάτων (π.χ. Ηλεκτροτεχνία I & II, Ηλεκτρικές Μετρήσεις, Ηλεκτρονικά I & II, κ.α.).

Γ) Μαθήματα Ειδικότητας (ΜΕ) προκειμένου ο σπουδαστής να εμβαθύνει σε ειδικά θέματα της επιστήμης (π.χ. Ηλεκτρικές Μηχανές II, Σ.Α.Ε. II, Ηλεκτρονικά Ισχύος, Τεχνολογία Μετρήσεων, κ.α.).

Δ) Μαθήματα Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών Σπουδών (ΔΟΝΑ) τα οποία συμβάλλουν στην γενικότερη πνευματική καλλιέργεια του σπουδαστή και διευρύνουν τον επαγγελματικό του προσανατολισμό (π.χ. Τεχνική Νομοθεσία Ασφάλεια Εργασίας, Διαχείριση Ολικής Ποιότητας, Διοίκηση Τεχνικών Έργων, κ.α.).

Η κατανομή των παραπάνω κατηγοριών μαθημάτων στο Πρόγραμμα Σπουδών κυμαίνεται στο ακόλουθο εύρος: Γενικής Υποδομής 20-30%, Ειδικής Υποδομής 25-35%, Ειδικότητας 25-35% και Διοίκησης, Οικονομίας, Νομοθεσίας & Ανθρωπιστικών Σπουδών 10-20%.

Τα μαθήματα επίσης διακρίνονται σε **Υποχρεωτικά (Υ)**, **Επιλογής Υποχρεωτικά (ΕΥ)** και **Προαιρετικά (Π)**. Τα Επιλογής Υποχρεωτικά μαθήματα του 6^{ου} και 7^{ου} εξαμήνου είναι ομαδοποιημένα σύμφωνα με το Κέντρο Βάρους Σπουδών:

α) Ενεργειακής Κατεύθυνσης (μαθήματα **ΕΥ1**)

β) Κατεύθυνση Βιομηχανικών Αυτοματισμών (μαθήματα **ΕΥ2**).

Τα προαιρετικά μαθήματα δεν κατανέμονται σε εξάμηνα και παρέχεται η δυνατότητα επιλογής τους από το σπουδαστή σε οποιοδήποτε εξάμηνο. Τα μαθήματα αυτά δεν συνεισφέρουν πιστωτικές μονάδες και κατά συνέπεια δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού Πτυχίου. Ο σπουδαστής λαμβάνει βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης για κάθε προαιρετικό μάθημα το οποίο έχει επιλέξει και εξεταστεί επιτυχώς.

Στους παρακάτω πίνακες παρατίθενται τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος όπως προέκυψε από την τελευταία τροποποίηση του.

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ I	Υ	ΜΓΥ
2	ΦΥΣΙΚΗ	Υ	ΜΓΥ

3	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ - ΗΛΕΚΤΡΟΧΗΜΕΙΑ	Υ	ΜΓΥ
4	ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΑ Ι	Υ	ΜΕΥ
5	ΤΕΧΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	Υ	ΜΓΥ

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ	Υ	ΜΓΥ
2	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ Ι	Υ	ΜΕΥ
3	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ	Υ	ΜΕΥ
4	ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΑ ΙΙ	Υ	ΜΕΥ
5	ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΕΙΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ AUTOCAD ΣΕ 2 ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	Υ	ΜΓΥ

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙΙ	Υ	ΜΓΥ
2	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ Ι	Υ	ΜΕΥ
3	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΙΙ	Υ	ΜΕΥ
4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ Η/Υ Ι	Υ	ΜΓΥ
5	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	Υ	ΔΟΝΑ
6	AUTOCAD – ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΣΕ 3 ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΕΥ	ΜΕΥ
7	ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	ΕΥ	ΜΕΥ

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Α/Α	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΣΑΕ Ι	Υ	ΜΕΥ
2	ΨΗΦΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	Υ	ΜΕ
3	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΙΙ	Υ	ΜΕ
4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ Η/Υ ΙΙ	Υ	ΜΓΥ
5	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Ι	Υ	ΜΕΥ
6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ - ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΥ	ΔΟΝΑ
7	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΕΥ	ΔΟΝΑ

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΣΑΕ ΙΙ	Υ	ΜΕ
2	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΙΣΧΥΟΣ	Υ	ΜΕ
3	ΗΛ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΗΛ. ΣΧΕΔΙΟ	Υ	ΜΕΥ
4	ΜΙΚΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ	Υ	ΜΕΥ
5	ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΜΑΤΩΝ ΜΕ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ	Υ	ΜΕΥ
6	ΚΙΝΗΤΗΡΙΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ	ΕΥ	ΜΕΥ
7	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΕΥ	ΜΕΥ
8	ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΟΡΟΛΟΓΙΑ	ΕΥ	ΜΕΥ

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΙ	Υ	ΜΕ
2	ΠΜΔΗ Ι	Υ	ΜΕ
3	ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΙΝΗΤΗΡΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	Υ	ΜΕ
4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	Υ	ΔΟΝΑ
5	ΘΕΩΡΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	ΕΥ2	ΜΕ
6	ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	ΕΥ1	ΜΕ

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΠΜΔΗ ΙΙ	ΕΥ1	ΜΕ
2	ΜΕΛΕΤΗ Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕ Η/Υ	ΕΥ1	ΜΕ
3	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΗΛ. ΣΧΕΔΙΟ	ΕΥ1	ΜΕ
4	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΗΛ. ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΗΠΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΥ1	ΜΕΥ
5	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΨΗΛΩΝ ΤΑΣΕΩΝ	Υ	ΜΕΥ
6	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ	Υ	ΜΕ
7	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ	ΕΥ2	ΜΕ
8	PLC – ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΙ	ΕΥ2	ΜΕ
9	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	ΕΥ2	ΜΕ
10	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΙΙ	ΕΥ2	ΜΕ

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ	Υ	-
2	ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	Υ	ΜΕ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ			
A/A	ΜΑΘΗΜΑ	ΕΙΔΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	Π	ΜΓΥ
2	ΧΡΗΣΗ Η/Υ II	Π	ΜΓΥ
3	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SCADA	Π	ΜΕ
4	ΑΓΓΛΙΚΑ I	Π	ΜΓΥ
5	ΑΓΓΛΙΚΑ II	Π	ΜΓΥ
6	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ I	Π	ΜΓΥ
7	ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ II	Π	ΜΓΥ
8	ΔΙΚΤΥΑ – INTERNET – ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	Π	ΜΕ
9	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ Η/Υ III	Π	ΜΕΥ

Εργαστήρια

Στο τμήμα Ηλεκτρολογίας λειτουργούν τα παρακάτω εργαστήρια:

- Ηλεκτροτεχνίας και Ηλεκτρικών Μετρήσεων
- Ηλεκτρονικών
- Εφαρμογών πληροφορικής (προγραμματισμός, CAD/CAE)
- Ηλεκτρικών Μηχανών
- Ηλεκτρικών Εγκαταστάσεων
- Ψηφιακών, Μικροϋπολογιστών και Τεχνολογίας Μετρήσεων
- Συστημάτων Αυτομάτου Ελέγχου και Ηλεκτρονικών Ισχύος
- Τεχνολογίας Υψηλών Τάσεων
- Ηλεκτρολογίας Οχημάτων
- Ηλεκτροτεχνικών Εφαρμογών
- Ηλεκτρονικών Κατασκευών
- Ήπιων Μορφών Ενέργειας
- Θεωρίας Σημάτων και Τηλεπικοινωνιών

Πτυχιακή εργασία

Η πτυχιακή εργασία, η οποία εκπονείται στο Η' εξάμηνο σπουδών, μπορεί να έχει είτε εφαρμοσμένο ερευνητικό χαρακτήρα, ή να αποσκοπεί στη μελέτη και κατασκευή μιας

διάταξης. Η επιτυχής ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση πτυχίου σύμφωνα με τον Κανονισμό Σπουδών. Η πτυχιακή εργασία εκπονείται στα εργαστήρια του τμήματος, είτε στα πλαίσια της πρακτικής άσκησης και αποσκοπεί στην σε βάθος μελέτη και ανάλυση ενός εξειδικευμένου θέματος που εμπίπτει στο γνωστικό αντικείμενο του τμήματος ηλεκτρολογίας. Υπάρχουν παραδείγματα πτυχιακών εργασιών, οι οποίες έχουν ενταχθεί στη δομή και στη λειτουργία των εργαστηρίων του τμήματος.

Πρακτική άσκηση

Η πρακτική άσκηση έχει ελάχιστη διάρκεια 6 μηνών είναι εποπτευόμενη, αξιολογούμενη και εκπονείται σε επιλεγμένους φορείς του δημόσιου (ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΟΣΕ, ΕΒΟ, ΟΛΠ, ΟΛΘ, στρατιωτικές μονάδες) και του ιδιωτικού τομέα (εργοστάσια και επιχειρήσεις ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού υλικού, τεχνικά γραφεία Η/Μ έργων, μονάδες παραγωγής κλπ). Ουσιαστικά πρόκειται για το βάπτισμα των σπουδαστών σε πραγματικό επαγγελματικό περιβάλλον.

Σκοπός της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών του τμήματος Ηλεκτρολογίας είναι η εξάσκησή τους στα πλαίσια του γνωστικού αντικείμενου του τμήματος. Πιο συγκεκριμένα η πρακτική άσκηση αφορά στους εξής τομείς:

- Ενέργεια και Βιομηχανικός Σχεδιασμός, μελέτη-κατασκευή Η/Μ εγκαταστάσεων με Η/Υ – ηλεκτρικές συσκευές.
- Βιομηχανικός αυτοματισμός και τηλεπικοινωνίες (Σ.Α.Ε., Ηλεκτρονικά ισχύος, PLC, SCADA, κινητή τηλεφωνία, Ίντερνετ).
- Κατασκευή και έλεγχος ποιότητας ηλεκτρικών-ηλεκτρονικών συσκευών, μηχανών, δικτύων και εγκαταστάσεων τους.
- Εξακριβώσεις βλαβών και επισκευή.

3.4 Μετάβαση σε άλλη χώρα και ακαδημαϊκή αναγνώριση

Στη διάρκεια των σπουδών του ο σπουδαστής έχει την ευκαιρία να φοιτήσει για ορισμένο χρονικό διάστημα και σε άλλο ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο. Αυτή η εμπειρία είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί διευρύνονται οι γνωστικοί ορίζοντες και αναπτύσσονται σχέσεις, χρήσιμες στην εκπαιδευτική και στην επαγγελματική του πορεία. Διευκολύνεται σ' αυτό από την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων.

Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων (ECTS) είναι ένα σύστημα χορήγησης και μεταφοράς ακαδημαϊκών μονάδων, το οποίο ήδη εφαρμόζεται σε ευρεία κλίμακα. Σκοπός του είναι να ενισχύσει και να διευκολύνει τις διαδικασίες ακαδημαϊκής αναγνώρισης μεταξύ των συνεργαζόμενων ιδρυμάτων εκπαίδευσης της

Ευρώπης. Το ECTS παρέχει ουσιαστικά έναν κώδικα καλής πρακτικής για την οργάνωση της ακαδημαϊκής αναγνώρισης.

Οι βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται το ECTS είναι:

- Να κατανέμονται οι ακαδημαϊκές μονάδες στα μαθήματα, έτσι ώστε να εκφράζουν το φόρτο εργασίας του φοιτητή που απαιτείται για να ολοκληρώσει το συγκεκριμένο μάθημα, να προσδιορίζουν την απαιτούμενη ποσότητα εργασίας για να συμπληρωθεί ένα πλήρες ακαδημαϊκό έτος, συμπεριλαμβάνοντας τη διδασκαλία, την πρακτική άσκηση, τα σεμινάρια, την εργασία στο σπίτι, τα εργαστήρια, την απασχόληση στη βιβλιοθήκη και τις εξετάσεις ή άλλους τρόπους αξιολόγησης. Σύμφωνα με τους κανόνες του ECTS, 60 διδακτικές μονάδες αντιπροσωπεύουν το φόρτο εργασίας ενός ακαδημαϊκού έτους, 30 ενός εξαμήνου και 20 ενός τριμήνου. Διδακτικές μονάδες επίσης κατανέμονται στις πρακτικές ασκήσεις και στην προετοιμασία διατριβών με την προϋπόθεση ότι αποτελούν μέρος κανονικών προγραμμάτων σπουδών, τόσο του ιδρύματος υποδοχής, όσο και του ιδρύματος προέλευσης του φοιτητή. Οι διδακτικές μονάδες απονέμονται στους φοιτητές μόνον όταν αυτοί έχουν παρακολουθήσει και εξετασθεί με επιτυχία στα συγκεκριμένα μαθήματα.
- Τα πανεπιστήμια ή ΤΕΙ να παρουσιάζουν ένα πλήρες φάσμα μαθημάτων που προσφέρονται στους επισκέπτες σπουδαστές, αναφέροντας σαφώς τις ακαδημαϊκές μονάδες που αντιστοιχούν σε κάθε μάθημα.
- Να υπογράφεται, πριν από την αναχώρηση του σπουδαστή για το εξωτερικό, επίσημη «Σύμβαση Εκμάθησης» (learning agreement) μεταξύ του πανεπιστημίου προέλευσης, του πανεπιστημίου υποδοχής και του σπουδαστή, η οποία θα περιγράφει το πρόγραμμα σπουδών του σπουδαστή στο εξωτερικό και θα συνοδεύεται από ένα «πιστοποιητικό βαθμολογίας», το οποίο θα παρουσιάζει τις προηγούμενες ακαδημαϊκές επιδόσεις του σπουδαστή.
- Το πανεπιστήμιο υποδοχής να χορηγεί στους σπουδαστές για όλα τα μαθήματα που παρακολούθησαν επιτυχώς στο εξωτερικό, επίσημο «πιστοποιητικό βαθμολογίας» με τους τίτλους των μαθημάτων και τις μονάδες που αντιστοιχούν στο καθένα.
- Το πανεπιστήμιο προέλευσης να αναγνωρίζει τις ακαδημαϊκές μονάδες που έλαβαν οι σπουδαστές από τα ιδρύματα-εταίρους για τα μαθήματα που παρακολούθησαν εκεί, έτσι ώστε οι μονάδες των μαθημάτων που έλαβαν οι σπουδαστές στο εξωτερικό, να αντικαθιστούν τις μονάδες που θα τους χορηγούνταν από το πανεπιστήμιο προέλευσης σε ισοδύναμη περίοδο σπουδών.

Το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) θα συνοδεύει στο εξής κάθε Δίπλωμα των αποφοίτων. Γίνεται σύμφωνα με ένα υπόδειγμα που ανέπτυξαν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της Ευρώπης και η UNESCO/CEPES. Αποστολή του είναι να παρέχονται

επαρκή και αξιόπιστα στοιχεία για προαγωγή της διεθνούς "διαφάνειας" και για τη δίκαιη ακαδημαϊκή και επαγγελματική αναγνώριση των τίτλων σπουδών (διπλώματα, πτυχία, πιστοποιητικά κ.τ.λ.). Σχεδιάστηκε με τρόπο που να δίνει περιγραφή της φύσης, του επιπέδου, του υπόβαθρου, του περιεχομένου και του καθεστώτος των σπουδών οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν κρίνεται μ' αυτό η αξία ούτε υπάρχουν δηλώσεις ισοτιμίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση.

Πιο συγκεκριμένα, περιέχει τις παρακάτω πληροφορίες:

- Ταυτότητα κατόχου του Τίτλου Σπουδών
- Είδος και Επίπεδο Τίτλου Σπουδών
- Ακριβές Περιεχόμενο, Διαδικασίες, Εκπαιδευτικά Αποτελέσματα (υποχρεώσεις, μαθήματα, βαθμολόγηση)
- Διασφαλίσεις, Χρησιμότητα και Αξία του Τίτλου.

4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός ασχολείται με όλες τις εφαρμογές του ηλεκτρισμού στην σύγχρονη κοινωνία. Ειδικότερα ασχολείται με τη σχεδίαση, ανάπτυξη, έρευνα και διαχείριση συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας, επικοινωνίας και υπολογιστών. Με βάση την ταξινόμηση του Ο.Α.Ε.Δ. οι επαγγελματικές ειδικότητες ενός ηλεκτρολόγου είναι:

- Ηλεκτρολόγος γενικά
- Ηλεκτρονικός γενικά
- Ηλεκτρολόγος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας
- Ηλεκτρολόγος μηχανικός τηλεπικοινωνιών.

Μπορούμε να διακρίνουμε τρεις κύριες κατευθύνσεις απασχόλησης:

Α) Τομέας ηλεκτρικής ενέργειας

Καλύπτει την περιοχή των πηγών και της τεχνολογίας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης την μεταφοράς της ενέργειας υπό υψηλή τάση και την διανομής της στους διάφορους καταναλωτές.

Β) Τομέας ηλεκτρονικής και υπολογιστών

Περιλαμβάνει αντικείμενα όπως ολοκληρωμένα κυκλώματα, αυτοματισμοί, δίκτυα υπολογιστών, τηλεματική, βιομηχανική πληροφορική, ευφυή συστήματα, ρομποτική, έλεγχος παραγωγής με υπολογιστή.

Γ) Τηλεπικοινωνίες

Ο ραγδαία αναπτυσσόμενος αυτός τομέας αφορά στη σχεδίαση και εγκατάσταση τηλεπικοινωνιακών συστημάτων και διατάξεων, δορυφορικών και κινητών επικοινωνιών, κεραιών, μικροκυμάτων και επεξεργασίας σήματος.

Στις δραστηριότητες του Ηλεκτρολόγου Τεχνολόγου Μηχανικού περιλαμβάνονται οι επιμετρήσεις (υπολογισμοί για να καθοριστεί η ποσότητα των υλικών που χρειάζονται για μια κατασκευή), η δημιουργία σκαριφημάτων (προσχεδίων), η επίβλεψη ηλεκτρομηχανολογικών έργων (κλιματισμός, ύδρευση, θέρμανση, αποχέτευση), καθώς και η εκπόνηση μελετών και οι ενέργειες για την έκδοση αδειών για τη λειτουργία των συστημάτων παραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Για την άσκηση του επαγγέλματος του Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου απαιτείται η έκδοση αντίστοιχης άδειας, η οποία χορηγείται από τη Διεύθυνση Βιομηχανίας.

Οι Τεχνολόγοι Ηλεκτρολόγοι ενεργειακής κατεύθυνσης μπορούν να εργαστούν στα σχετικά υπουργεία και οργανισμούς, σε δήμους, σε τεχνικές υπηρεσίες δημόσιων υπηρεσιών, σε εργοληπτικές εταιρείες συντήρησης και κατασκευής ηλεκτρικών δικτύων ή ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Επίσης, μπορούν να εργαστούν στην εκπαίδευση ως καθηγητές (μετά από φοίτηση στην ΠΑΤΕΣ/ΣΕΛΕΤΕ). Στις παραγράφους που ακολουθούν δίνονται επιπρόσθετα στοιχεία για το κάθε είδος εργασίας.

4.1 Εργασία στο Δημόσιο Τομέα

Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός μπορεί να εργασθεί σε δημόσια θέση, στο Δημόσιο, σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Επίσης στις επιχειρήσεις του Δημοσίου (Δ.Ε.Κ.Ο) με πλέον προφανείς τις Δ.Ε.Η. και Ο.Τ.Ε.

Ένας Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός επίσης μπορεί να εργασθεί ως εκπαιδευτικός στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση αυτής της δραστηριότητας είναι η απόκτηση πτυχίου από την Παιδαγωγική Τεχνική Σχολή ΠΑ.ΤΕ.Σ – Σ.Ε.Λ.Ε.Τ.Ε. Τέλος ως ακαδημαϊκός στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μετά από μεταπτυχιακές σπουδές, παραγωγή ερευνητικής εργασίας και την απόκτηση διδακτορικής διατριβής.

Προσωντολόγιο

«Προσωντολόγιο» επικράτησε να καλούνται οι διατάξεις που καθορίζουν τα προσόντα διορισμού στο Δημόσιο. Ειδικότερα, με το «προσωντολόγιο», καθορίζονται τα κατά κλάδους, ή ειδικότητες προσόντα διορισμού μόνιμου ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου προσωπικού σε θέσεις δημοσίων υπηρεσιών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων και των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 30 του Π.Δ. 50/2000 και πρόσληψης τακτικού προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου Ν.Π.Ι.Δ. των άρθρων 14 Ν. 2190/94, και 1 παρ. 3 Ν. 2527/97, όπως ισχύουν κάθε φορά. (Στην περίπτωση των Ο.Τ.Α. διατηρούνται σε ισχύ ιδιαίτερες ρυθμίσεις που αναφέρονται σε προσόντα ειδικών κατηγοριών προσωπικού).

Δημοσιεύτηκε και ισχύει ήδη από 31.12.2003, το Π.Δ. 347/2003 με θέμα την τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ. 50/2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημοσίου τομέα», (ΦΕΚ 315/31.12.2003).

Με το νέο Π.Δ. 347/2003 ο τίτλος και ο υπότιτλος του άρθρου 15 του Π.Δ. 50/2001 αντικαθίσταται ως εξής: Κλάδος Τ.Ε. Μηχανικών. (από Κλάδος Τ.Ε. Τεχνολογικών Εφαρμογών). Στον Κλάδο Τ.Ε. Μηχανικών περιλαμβάνονται όλες οι ειδικότητες της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, καθώς και οι ειδικότητες (α) Τεχνολογίας Περιβάλλοντος, (β) Τεχνολογίας Ιατρικών Συστημάτων και (γ) Ενεργειακής και Περιβαλλοντικής Τεχνολογίας, τμημάτων Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής Τ.Ε.Ι, εκτός από εκείνες, τα πτυχία των οποίων αποτελούν προσόντα διορισμού για τον Κλάδο Τ.Ε. Πληροφορικής.(παρ. 9 του άρθρου).

Όταν ο κλάδος είναι αμιγώς διοικητικός επιτρέπεται να περιορίζονται με την προκήρυξη τα προσόντα διορισμού σε πτυχία ή διπλώματα διοικητικών μόνο σπουδών γενικώς ή συγκεκριμένων ειδικοτήτων αυτών μετά από αίτημα του φορέα που εγκρίνεται από το Α.Σ.Ε.Π. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις που ο κλάδος είναι αμιγώς λογιστικός. (άρθρο 13). Για όλες τις ειδικότητες κλάδων Π.Ε, Τ.Ε και

Δ.Ε ως πρόσθετο προσόν διορισμού ορίζεται υποχρεωτικά η γνώση Πληροφορικής και Χειρισμού Η/Υ σε βασικό επίπεδο, στα αντικείμενα α) επεξεργασίας κειμένων, β) υπολογιστικών φύλλων, γ) βάσεων δεδομένων, δ) παρουσιάσεων και ε) υπηρεσιών διαδικτύου. Σε περίπτωση που απαιτείται επιπλέον και γνώση συγκεκριμένου προγράμματος σχετικού με την κατά περίπτωση ειδικότητα, αυτή καθορίζεται κάθε φορά με την προκήρυξη.(παρ. 18 του άρθρου).

Μετά τη πάροδο ενός έτους από την δημοσίευση του 347/2003 η προβλεπόμενη από το άρθρο 27 παρ.1 γνώση Η/Υ, διαπιστώνεται αποκλειστικά με πιστοποιητικά διεθνώς αναγνωρισμένα που χορηγούνται από 37 φορείς οι οποίοι εφαρμόζουν αξιόπιστες διαδικασίες πιστοποίησης. (παρ. 16 του άρθρου).

Η παράγραφος 9 του άρθρου 26 του Π.Δ. 50/2001 καταργείται. Στο άρθρο αυτό προστίθεται νέα παράγραφος 9, καθώς και παράγραφος 10, ως εξής:

«9. Όπου με το παρόν ως προσόν διορισμού ορίζεται το πτυχίο ή δίπλωμα Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής, περιλαμβάνονται και τα ομώνυμα ή αντίστοιχης ειδικότητας πτυχία ή διπλώματα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου Α.Ε.Ι, και των Προγραμμάτων Σπουδών Επιλογής Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι, ημεδαπής, αντίστοιχα. Για τη διαπίστωση της απαιτούμενης αντιστοιχίας αυτής εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2». «10. Με την προκήρυξη πλήρωσης των θέσεων είναι δυνατό να περιορίζονται, για θέσεις συγκεκριμένων κλάδων ή ειδικοτήτων, οι τίτλοι σπουδών που απαιτούνται σύμφωνα με τον παρόν ή τους κανονισμούς ή τους οργανισμούς, σε ορισμένους μόνο τίτλους από τους προβλεπόμενους ή να ορίζονται τίτλοι σπουδών ως κύριοι ή επικουρικοί(παρ. 5 του άρθρου 6 του Ν.2880/2001, Φ.Ε.Κ.9/Α')».

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των οργανισμών ή κανονισμών των οικείων φορέων, η γνώση ξένης γλώσσας καθώς και το επίπεδο αυτής ως προϋποθέσεις διορισμού, μπορεί να καθορίζονται με την σχετική προκήρυξη κατόπιν αποφάσεως του οικείου φορέα. (παρ.10 άρθρο 10 Ν.3051/2002, Φ.Ε.Κ.220/Α')(παρ 18 του άρθρου).

Για τους πολίτες χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης το επίπεδο της απαιτούμενης Ελληνομάθειας προσδιορίζεται με την προκήρυξη πλήρωσης κενών θέσεων και διαπιστώνεται με πιστοποιητικό γνώσης ης Ελληνικής γλώσσας που χορηγείται είτε κατά τον Ν.2413/1996, Φ.Ε.Κ. 124/Α' (άρθρο 10 παρ.3) είτε από σχολή ή σχολείο ελληνικής γλώσσας. (παρ 19 του άρθρου). Οι προσλήψεις στους δημόσιους φορείς γίνονται μέσω Α.Σ.Ε.Π. (Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού) με γραπτό διαγωνισμό ή με σειρά προτεραιότητας.

Υπάλληλος στη Δημόσια Διοίκηση

Στο Τεχνολόγο Μηχανικό Δημόσιο Υπάλληλο ανατίθενται οι ακόλουθοι ρόλοι:

1 . Μελετητής Δημοσίου Τομέα

Στις μελέτες που αναλαμβάνει ο Μελετητής Δημοσίου Τομέα περιλαμβάνονται:

- Τεχνικοοικονομικές μελέτες δημόσιων έργων και δραστηριοτήτων
- Μελέτες οικιστικής ανάπτυξης σε επίπεδο περιφερειακό, αστικό και τοπικό, καθώς και η συμπλήρωση, αναθεώρηση, ή τροποποίησή τους
- Μελέτες για την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου
- Περιβαλλοντικές μελέτες
- Μελέτες βιομηχανικών δραστηριοτήτων και λειτουργιών.

2. Επίβλεψη - Έλεγχος μελετών Δημοσίου Τομέα

Περιλαμβάνονται η χάραξη γενικών κατευθύνσεων, ο έλεγχος της πορείας και η τελική έγκριση των μελετών που ανατίθενται σε συναδέλφους ελεύθερους επαγγελματίες, σύμφωνα με την ισχύουσα γενική ή ειδική νομοθεσία και με γνώμονα πάντα το κοινό συμφέρον.

3. Έλεγχος - Έγκριση μελετών Ιδιωτικού Τομέα

Περιλαμβάνεται ο έλεγχος όρων και περιορισμών έργων ή δραστηριοτήτων (πχ δόμηση), η έγκριση παρεκκλίσεων και η έγκριση μελετών και επιβολή όρων για την προστασία του περιβάλλοντος.

4. Επίβλεψη κατασκευής έργων Δημοσίου Τομέα

Περιλαμβάνει την εποπτεία στην παραγωγή δημοσίων και κοινωφελών έργων σε Εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η εποπτεία αυτή περιλαμβάνει τον έλεγχο της ορθότητας από τεχνική άποψη - την εκτέλεση του έργου σύμφωνα με την υπάρχουσα μελέτη, τον έλεγχο και την έγκριση, συγκριτικών οικονομικών πινάκων και το συντονισμό των συντελεστών παραγωγής (ανθρώπινο δυναμικό, υλικά, μηχανήματα).

5. Έλεγχος κατασκευής ιδιωτικών έργων

Περιλαμβάνει:

- α) Τον Έλεγχο εφαρμογής των αδειών που έχουν ήδη εκδοθεί από τον αρμόδιο φορέα ώστε να αποτραπεί κάθε υπέρβαση ή αυθαιρεσία.
- β) Τον Έλεγχο των κατασκευών από πλευράς δημόσιας τάξης, όπως επικίνδυνες κατασκευές, μέτρα προστασίας του κοινού και των εργαζόμενων κλπ.

6. Προγραμματισμός - Νομοθετικό έργο:

Περιλαμβάνει την αρμοδιότητα και ευθύνη για τον προγραμματισμό των έργων, τον καταμερισμό των διαθέσιμων πόρων, όπως επίσης και τη χάραξη νομοθετικού και τεχνικού πλαισίου παραγωγής έργου.

7. Κατασκευή Δημοσίων Έργων:

Περιλαμβάνει τη συντήρηση του οδικού δικτύου καθώς και την κατασκευή έργων σε περιοχές ή τομείς που δεν εκδηλώνεται ενδιαφέρον από τον ιδιωτικό τομέα.

4.2 Εργασία στον Ιδιωτικό Τομέα

Στον ιδιωτικό τομέα ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός μπορεί να εργαστεί ως ελεύθερος επαγγελματίας, ή ως ιδιωτικός υπάλληλος.

Ελεύθερος επαγγελματίας χαρακτηρίζεται ο ηλεκτρολόγος που δεν παρέχει εργασία με εξαρτημένη υπαλληλική σχέση. Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός εργάζεται ως μελετητής για τεχνικά έργα του δημοσίου και ιδιωτών, ως εργολήπτης για έργα του δημοσίου και ιδιωτών, ως εμπορικός αντιπρόσωπος σε ηλεκτροτεχνικά υλικά, ως βιοτέχνης, κλπ.

Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός ως ιδιωτικός υπάλληλος δύναται να εργασθεί σε τεχνικές, εργοληπτικές εταιρίες, εταιρίες τηλεπικοινωνιών, κατασκευαστικές, μελετητικές, εμπορικές επιχειρήσεις, στη βιομηχανία ηλεκτρονικών, εταιρίες υπολογιστικών συστημάτων, αυτοματισμών, ερευνητικά κέντρα, κ.α. Το περιεχόμενο της εργασίας μπορεί να είναι:

- Οργάνωση και προγραμματισμός της παραγωγής – Έλεγχος – Τυποποίηση
- Προγραμματισμός συντήρησης – Έλεγχος
- Νέα προϊόντα και υπηρεσίες
- Εκπαίδευση προσωπικού
- Τεχνική υποστήριξη πωλήσεων
- Υποστήριξη πληροφορικών και τηλεπικοινωνιακών συστημάτων

Παραθέτουμε τους εξής ορισμούς:

Μελετητής

Επιστήμονας, διπλωματούχος Ανώτατης Σχολής ημεδαπής ή ομοταγούς αναγνωρισμένης σχολής της αλλοδαπής, ασχολούμενος με εκπόνηση μελετών και επιβλέψεις τεχνικών και άλλων έργων και νομίμως ασκεί το επάγγελμα στην Ελλάδα.

Γραφείο μελετών

Ενιαία μονάδα εκπόνησεως μελετών συγκροτούμενη από έναν ή περισσότερους μελετητές με οποιαδήποτε εταιρική μορφή με αποκλειστικό σκοπό την εκπόνηση μελετών και την επίβλεψη έργων της ίδιας, ή περισσότερων ειδικοτήτων που είναι αντίστοιχες με τις κατηγορίες των μελετών που αναλαμβάνονται. Όλοι όσοι συμμετέχουν στις παραπάνω εταιρίες πρέπει να κατέχουν πτυχίο μελετητή και δε μπορούν να αναλαμβάνουν μελέτες ατομικά. Οι παραπάνω εταιρίες δε μπορούν να συμμετέχουν σε άλλες εταιρείες.

Ιδιωτικές μελέτες

Είναι οι μελέτες που συντάσσονται για λογαριασμό ιδιωτών και ιδιωτικών φορέων και χωρίζονται σε:

Α) Ελεγχόμενες μελέτες: δηλαδή μελέτες που συντάσσονται και υποβάλλονται προς έλεγχο σε αρμόδια Δημόσια Υπηρεσία, βάσει αντίστοιχου νόμου, όπως είναι: Μελέτες αρχιτεκτονικές, στατικές, εγκαταστάσεων, που υποβάλλονται στις πολεοδομικές υπηρεσίες για έγκριση, μελέτες σκοπιμότητας ίδρυσης επέκτασης ή άδειας λειτουργίας βιομηχανιών, που υποβάλλονται στην επιθεώρηση βιομηχανίας, ειδικές μελέτες (πρατήρια βενζίνης, πλυντήρια, καθαριστήρια, βαφεία, αρτοποιία, θέατρα, κινηματογράφοι, κέντρα διασκέδασης, κτίρια υγείας και πρόνοιας, καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, εγκαταστάσεις σχολείων κλπ.) που υποβάλλονται στην αρμόδια κρατική υπηρεσία για την έκδοση της σχετικής αδείας.

Β) Προαιρετικές μελέτες: δηλαδή μελέτες που συντάσσονται κατ' απαίτηση του εργοδότη και για λογαριασμό του. Αφορούν κάθε περίπτωση που δεν περιλαμβάνεται στις ελεγχόμενες μελέτες, όπως είναι: μελέτες εσωτερικής και εξωτερικής διαμόρφωσης χώρου, μελέτες ασφάλειας Χώρων (προστασία από κλοπή ή διάρρηξη, access control), μελέτες κλιματισμού σε καταστήματα ή κατοικίες, κλπ. Προαιρετικές θεωρούνται και οι μελέτες που συντάσσονται και υποβάλλονται σε πιστωτικούς οργανισμούς, τράπεζες κλπ., για δανειοδότηση του εργοδότη ή παρόμοιους λόγους.

Μελέτες δημοσίου

Για να είναι κανείς μελετητής έργων του Δημοσίου, πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο μελετητών του ΥΠΕΧΩΔΕ. Για την εγγραφή στο μητρώο μελετητών, απαιτείται να είναι πτυχιούχος, μέλος της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ, να μην είναι μισθωτός υπάλληλος και να μην είναι εργολήπτης δημοσίων έργων. Οι όροι και η διαδικασία με τη οποία ανατίθεται η εκπόνηση μελετών έργων του Δημοσίου σε ιδιώτες μελετητές και ιδιωτικά γραφεία μμελετών, ορίζονται στον Νόμο 716/77 «Περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών». Οι κατηγορίες μελετών ανάλογα με το περιεχόμενό τους καθορίζονται στο Π.Δ.541/78 «Περί κατηγοριών μελετών».

Εργολήπτης ιδιωτικών έργων

Είναι ο Τεχνολόγος Μηχανικός που κατασκευάζει έργα για λογαριασμό ιδιωτών και ιδιωτικών φορέων. Υπάρχουν δύο περιπτώσεις σχετικά με την ανάθεση και την κατασκευή ενός ιδιωτικού έργου:

A. Ο κύριος του έργου (ο ιδιοκτήτης να ζητά προσφορές για την κατασκευή του έργου σύμφωνα με τη μελέτη που ο ίδιος έχει αναθέσει προηγουμένως σε μελετητή της επιλογής του και

B. Ο κύριος του έργου να ζητά προσφορές για ανάθεση του έργου «πακέτο» δηλαδή μελέτη και κατασκευή μαζί. Στην περίπτωση αυτή στην προσφορά μαζί με τα οικονομικά στοιχεία υπάρχει προμελέτη και τεχνική περιγραφή της προσφερόμενης λύσης.

Εργολήπτης δημόσιων έργων

Για να είναι κανείς εργολήπτης έργων του Δημοσίου, πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ) του ΥΠΕΧΩΔΕ, και στη συνέχεια να στελεχώσει εργοληπτική επιχείρηση, που για το νέο μηχανικό είναι ατομική επιχείρηση, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ) του ΥΠΕΧΩΔΕ. Για την εγγραφή στο ΜΕΚ και ΜΕΕΠ ο μηχανικός πρέπει να είναι μέλος της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ, να έχει συμπληρώσει τρία (3) χρόνια από την έκδοση άσκησης επαγγέλματος, να μην είναι μισθωτός υπάλληλος και να μην είναι μελετητής έργων του Δημοσίου.

Εργολήπτης

Στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), έχουν δικαίωμα εγγραφής και κατάταξης όλοι οι διπλωματούχοι μηχανικοί μέλη ΤΗ, καθώς επίσης, Γεωτεχνικοί {Γεωπόνοι, Δασολόγοι, Γεωλόγοι, πτυχιούχοι υπομηχανικοί και πτυχιούχοι ΤΕΕ. Οι ρυθμίσεις που διέπουν το ΜΕΚ ορίζονται στο νόμο 1418/84.

Δικαιολογητικά εγγραφής – αναβάθμισης στο Μ.Ε.Κ.

Για να γίνει ένας μηχανικός Εργολήπτης, πρέπει να έχει εγγραφή στο Μ.Ε.Κ.

Τεχνική Ιδιότητα: Εξασφαλίζεται με τις αντίστοιχες σπουδές και την εμπειρία των στελεχών.

Τεχνική Ικανότητα: Εξασφαλίζεται με την ορθολογική οργάνωση, την λοιπή στελέχωση, τα τεχνικά μέσα και την οικονομική και πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης.

Διπλωματούχοι Α.Ε.Ι.

Τυπικά προσόντα και προϋποθέσεις εγγραφής στο ΜΕΚ:

Για την εγγραφή στην Α τάξη του ΜΕΚ απαιτείται η συμπλήρωση τριετίας από την ημερομηνία λήψης της άδειας άσκησης επαγγέλματος

Για την εγγραφή στη Β τάξη του ΜΕΚ απαιτείται:

A. Να έχει συμπληρώσει πενταετία από τη λήψη άδειας εξάσκησης επαγγέλματος.

B. Να έχει την απαιτούμενη αποδεδειγμένη για τη Β τάξη εμπειρία.

Τάξεις ή βαθμίδες στο Μ.Ε.Κ.

Υπάρχουν τέσσερις(4) τάξεις (βαθμίδες) στο Μ.Ε.Κ. Στην Α' τάξη του Μ.Ε.Κ. έχουν δικαίωμα εγγραφής οι μηχανικοί που έχουν συμπληρώσει 3 χρόνια από τότε που έλαβαν την Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος. Στις επόμενες τάξεις έχουν δικαίωμα εγγραφής, όσοι παρέμειναν σε μία τάξη τουλάχιστον 3 χρόνια και στο διάστημα αυτής της παραμονής τους είχαν ικανοποιητική εμπειρία από την κατασκευή τεχνικών έργων ή από την επί τόπου του έργου επίβλεψη. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η απ' ευθείας εγγραφή στη Β' τάξη του ΜΕΚ σε μηχανικούς που έχουν συμπληρώσει πέντε (5) χρόνια από τότε που έλαβαν την άδεια άσκησης επαγγέλματος και έχουν ικανοποιητική εμπειρία από την κατασκευή τεχνικών έργων σ' αυτό το χρονικό διάστημα. Η ικανοποιητική ή μη εμπειρία κρίνεται από επιτροπή, αποτελούμενη από υπηρεσιακούς παράγοντες του ΥΠΕΧΩΔΕ και εκπροσώπους του ΤΕΕ, εργοληπτικών οργανώσεων και άλλων φορέων, με βάση Βεβαιώσεις - Πιστοποιητικά για τεχνικά έργα που ο ενδιαφερόμενος έχει κατασκευάσει, έχει επιβλέψει ή έχει μελετήσει και τα άλλα στοιχεία που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος.

Ο Ηλεκτρολόγος Τεχνολόγος Μηχανικός ως εμπορικός αντιπρόσωπος ή βιοτέχνης

Η άσκηση της δραστηριότητας του εμπορικού αντιπρόσωπου ή του βιοτέχνη για τεχνικά υλικά και προϊόντα είναι συνήθης για μηχανικούς και μπορεί να συνδυασθεί με την δραστηριότητα του μελετητή ή του εργολήπτη. Για την άσκηση της δραστηριότητας του εμπορικού αντιπρόσωπου εισαγωγής-εξαγωγής απαιτείται η εγγραφή στο τοπικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και η χορήγηση σχετικής αδειάς. Για την άσκηση της δραστηριότητας του βιοτέχνη απαιτείται η εγγραφή στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο.

Ο Τεχνολόγος Ηλεκτρολόγος στη βιομηχανία

Οι τομείς απασχόλησης του Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου Μηχανικού στη βιομηχανία είναι αρκετοί. Ο μηχανικός στη βιομηχανία μπορεί ασχοληθεί με πάσης φύσεως τεχνικό θέμα. Έχει στελεχική θέση και ο ρόλος του πρέπει να είναι καθοριστικός. Σε πολύ γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι το περιεχόμενο της εργασίας του μηχανικού στη βιομηχανία μπορεί να αφορά τη διαδικασία παραγωγή, την επίβλεψη της λειτουργίας και τη συντήρηση του εξοπλισμού του εργοστασίου, θέματα διοίκηση οργάνωσης, ποιοτικού ελέγχου, προμήθειας υλικών, πάσης φύσεως βελτιώσεις των εγκαταστάσεων. Αναλυτικότερα θα μπορούσε κανείς να αναφέρει τους παρακάτω τομείς απασχόλησης του μηχανικού στη βιομηχανία:

- Σχεδιασμός και μελέτη προϊόντων μηχανημάτων και γραμμών παραγωγής.
- Σχεδιασμός και μελέτη εγκαταστάσεων κτιρίων και βιομηχανιών
- Παραγωγή - χρήση - διανομή - εξοικονόμηση ενέργειας.
- Πάσης φύσεως τεχνική επίβλεψη.

- Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας.
- Διοίκηση προσωπικού.
- Μελέτες νέων επενδύσεων και βιωσιμότητα τους.
- Μελέτες προστασίας του περιβάλλοντος - διάθεση αποβλήτων.
- Έλεγχος ποιότητας προϊόντων και εγκαταστάσεων.
- Χρονικός προγραμματισμός τεχνικών εργασιών.

Η εργασία του Τεχνολόγου Μηχανικού στη βιομηχανία συνήθως είναι αρκετά σύνθετη, διότι απαιτεί και ευρύτητα γνώσεων, αλλά και ικανότητα να λειτουργεί με αποτελεσματικό τρόπο στο σύστημα κοινωνικών - εργασιακών σχέσεων που αποτελούν σήμερα τη βιομηχανία. Ένας Τεχνολόγος Μηχανικός που ξεκινά την εργασία του στη βιομηχανία κατ' αρχήν πρέπει να κατευθύνει τη δραστηριότητά του σε δύο κατευθύνσεις:

- α) στη βαθύτερη γνώση του αντικειμένου της εργασίας του,
- β) στο σαφέστερο προσδιορισμό των δικαιωμάτων, των υποχρεώσεων του και της θέσης του μέσα στη συγκεκριμένη επιχείρηση.

4.3 Έρευνα Αγοράς και Απορροφητικότητα των Πτυχιούχων

Έρευνα αγοράς για την απορροφητικότητα των πτυχιούχων του τμήματος Ηλεκτρολογίας του Α.Τ.Ε.Ι. Λάρισας πραγματοποιήθηκε από το Εκπαιδευτικό Προσωπικό του τμήματος το έτος 1999. Η έρευνα αυτή έγινε σε δείγμα πτυχιούχων από το 1985 – 1997. Πιο συγκεκριμένα η έρευνα βασίστηκε στα εξής:

1. Καταγραφή στοιχείων των πτυχιούχων του τμήματος από τα αρχεία της γραμματείας του τμήματος.
2. Τηλεφωνικές συνεντεύξεις με 100 πτυχιούχους, που αποφοίτησαν από το 1987 μέχρι το 1997.
3. Αποστολή ερωτηματολογίου σε 270 πτυχιούχους του τμήματος, που αποφοίτησαν από το 1985 μέχρι το 1997.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε σε δείγμα 40 ιδιωτικών επιχειρήσεων και υπηρεσιών του Δημοσίου και των ΟΤΑ της περιοχής Θεσσαλίας, με την βοήθεια του Συνδέσμου Θεσσαλικών Βιομηχανιών, του Δήμου Λάρισας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας συνοψίζονται στα παρακάτω:

1. Η μεγάλη πλειοψηφία των αποφοίτων του τμήματος ασκεί το επάγγελμα του Τεχνολόγου Ηλεκτρολόγου, με διάρκεια εργασίας περισσότερη του ενός χρόνου.
2. Από τις απαντήσεις που δόθηκαν υψηλό ποσοστό (25%) εργαζόταν στην ειδικότητα πριν την ολοκλήρωση των σπουδών.

3. Παρατηρείται ένα υψηλό ποσοστό επαγγελματικής ενασχόλησης των πτυχιούχων εργαζομένων σε ελεύθερο επάγγελμα .
4. Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι πτυχιούχοι πλαισιώνουν περισσότερο τον ιδιωτικό παρά τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
5. Η εκτεταμένη εφαρμογή της πληροφορικής, οι γνώσεις σε νέες μεθόδους (PLC, βιομηχανικοί αυτοματισμοί), καθώς και η εκμάθηση ξένης γλώσσας (κυρίως αγγλικά) αντανακλά στο αίτημα των πτυχιούχων για τις γνώσεις που θα επιθυμούσαν να είχαν αποκτήσει κατά τη φοίτησή τους στο ΤΕΙ, διότι τους είναι απαραίτητες για την αγορά εργασίας, και πιο συγκεκριμένα για την επαγγελματική τους εξέλιξη.
6. Ο μέσος όρος αποδοχών των πτυχιούχων, φθάνει έως και 300.000δρχ.,αρκετά ικανοποιητικός για νέους πτυχιούχους, σύμφωνα με τα ελληνικά δεδομένα της αγοράς εργασίας.

5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Μέχρι σήμερα δεν έχει εκδοθεί Π.Δ. για καθορισμό των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων Ηλεκτρολόγων Τ.Ε.Ι. Στην πράξη τα επαγγελματικά δικαιώματα των Ηλεκτρολόγων Υπομηχανικών καθορίζονται από το Β.Δ/γμα 699/71 ΦΕΚ 233 τεύχος Α΄. Η άδεια άσκησης επαγγέλματος Ηλεκτρολόγου Υπομηχανικού Β΄ τάξης αποκτάται αυτοδίκαια από την Δ/νση Βιομηχανίας και επιτρέπει την μελέτη, επίβλεψη, εκτέλεση και συντήρηση Ηλεκτρικών εγκαταστάσεων. Μετά την συμπλήρωση τετραετίας από την κτήση του πτυχίου και με προϋπηρεσία 4 ετών εκ των οποίων 1 έτος σε εγκαταστάσεις τάσεως άνω των 1000V, αποκτούν την Άδεια Άσκησης Επαγγέλματος Α΄τάξης.

Η εγγραφή στην ΕΕΤΕΜ (Ένωση Ελλήνων Τεχνολόγων Μηχανικών) είναι απαραίτητη για:

- Την Έκδοση Αριθμού Μητρώου Μηχανικού ΕΕΤΕΜ
- Βεβαιώσεων ΕΕΤΕΜ που ζητούνται από ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
- Έναρξη επαγγέλματος στις ΔΥΟ
- Βεβαιώσεις Ηλεκτροδότησης για την ΔΕΗ
- Βεβαιώσεις για το ότι δεν έχουν πέσει σε Πειθαρχικά παραπτώματα κατά την άσκηση του επαγγέλματος προκειμένου να πάρουν μέρος σε δημοπρασίες του Δημοσίου Βεβαιώσεις
- Για συνταξιοδότηση από το ΤΣΜΕΔΕ κ.λ.π.

Για την δραστηριοποίηση του Ηλεκτρολόγου Μηχανικού Τ.Ε. στον ιδιωτικό Τομέα απαιτείται απόκτηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος Ηλεκτρολόγων, με εγγραφή τα Μητρώα Μηχανικών στις κατά τόπους Νομαρχίες (Δ/νση Βιομηχανίας).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση με επικυρωμένο αντίγραφο
- Πτυχίο και Φωτογραφία.
- Επαγγελματική δραστηριοποίηση : Μελέτη, Επίβλεψη, Εγκατάσταση, Συντήρηση, Πραγματογνωμοσύνη Ιδιωτικών Έργων.

Για τους Ηλεκτρολόγους Μηχανικούς Τ.Ε. που θα δραστηριοποιηθούν στον Ιδιωτικό Τομέα σημειώνουμε ότι θα πρέπει να γίνει έναρξη επαγγέλματος με αντίστοιχη θεώρηση βιβλίων. Ειδικότερα αναφέρονται οι εξής κατηγορίες:

1) Στέλεχος Τεχνικής –Εργοληπτικής –Κατασκευαστικής Εταιρείας -Γραφείου Μελετών. Ασφαλίζεται στο Ι.Κ.Α ως μισθωτός, ή στο ΤΕΒΕ με δελτίο παροχής υπηρεσιών & έναρξη επιτηδεύματος στην εφορία. Για τις αποδοχές ισχύει η εκάστοτε σχετική Συλλογική Σύμβαση

Εργασίας (Σ.Σ.Ε) που αφορά πάντα τα κατώτερα όρια μισθών. Για τον πτυχιούχο μηχανικό εργαζόμενο στην βιομηχανία ισχύουν οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ) που υπογράφονται από τον ΣΤΕΒ.

2) Εργολήπτες Δημοσίων Έργων

Εγγραφή:

α) στα Νομαρχιακά Μητρώα Δημοσίων Έργων

Απαιτούνται 3 έτη μετά την απόκτηση πτυχίου – δεν απαιτούνται πιστοποιητικά εμπειρίας και αναλαμβάνουν μικρά έργα προϋπολογισμού δαπάνης μέχρι το 1/3 του ορίου της Α΄ βαθμίδας.

β) Μητρώα Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ).

Η εγγραφή σας γίνεται στην Α΄ τάξη του ΜΕΚ και απαιτούνται 5 έτη από την κτήση του πτυχίου σπουδών και ανάλογη αποδεδειγμένη εμπειρία σε έργα δημόσια ή ιδιωτικά.

γ) στα Μητρώα Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ) (επιχειρήσεις ατομικές ή εταιρικές)

Κριτήρια για την εγγραφή αποτελούν η οργάνωση της Επιχείρησης, η στελέχωσή της από τεχνικούς του Μ.Ε.Κ (ελάχιστα όρια στελέχωσης), η εμπειρία κ.λ.π Δημόσια Έργα. Οι συνάδελφοι που είναι εγγεγραμμένοι στα ΜΕΕΠ και έχουν ατομική επιχείρηση ασφαρίζονται στο ΤΣΜΕΔΕ. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΜΕΚ και ΜΕΕΠ μπορείτε να βρείτε στις ειδικές εκδόσεις της ΕΕΤΕΜ στα Κεντρικά Γραφεία (Αποστέλλονται και ταχυδρομικά στα ταμειακώς ενήμερα μέλη).

Παρακάτω δίνεται συνοπτικά το Β.Δ/γμα 699/71 ΦΕΚ 233 τεύχος Α΄.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
(Β.Δ.699-Φ.Ε.Κ. 233/17.11.71 τεύχος πρώτον)

Άρθρον 1

1. Εις τους Ηλεκτρολόγους Υπομηχανικούς πτυχιούχους Τεχνικών σχολών, χορηγείται άμα τη κτίσει του πτυχίου, άνευ εξετάσεων, άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Υπομηχανικού Ηλεκτρολόγου β΄ τάξεως, παρέχουσα το δικαίωμα μελέτης ,εκτελέσεως ως και επιβλέψεως και συντηρήσεως ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, ως κάτωθι:

Α' Ειδικότης ισχύος μέχρις 75 KW 766/72 Φ.Ε.Κ. 223Α/12-12-72

Γ' Ειδικότης ισχύος μέχρις 75 KW 766/72 Φ.Ε.Κ. 223Α/12-12-72

ΣΤ' Ειδικότης ισχύος μέχρις 250 KW 766/72 Φ.Ε.Κ. 223Α/12-12-72

2. Εις τους πτυχιούχους των εν τη προηγουμένη παραγράφω σχολών, κατόπιν τετραετούς, μετά την απόκτησιν του πτυχίου, υπηπεσίας εις ηλεκτρικάς εγκαταστάσεις εξ ης ενός τουλάχιστον έτους εις εγκαταστάσεις τάσεως ρεύματος άνω των 1000V, ειδικότητος Γ' ή ΣΤ'

χορηγείται άνευ εξετάσεως άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Υπομηχανικού Ηλεκτρολόγου α' τάξεως παρέχουσα τα δικαιώματα:

α) Μελέτης και εκτελέσεως ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ως κάτωθι:

Α' Ειδικότης ισχύος μέχρις 150 KW

Γ' Ειδικότης ισχύος μέχρις 150 KW

Δ' Ειδικότης 1ης κατηγορίας

ΣΤ' Ειδικότης ισχύος μέχρις 400 KW και οιασδήποτε ισχύος δια τάσιν μέχρι 1000 V.

β) Επιβλέψεως και συντηρήσεως ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ως κάτωθι:

Α' Ειδικότης ισχύος απεριόριστος

Α' Ειδικότης ισχύος μέχρις 300 KW

Δ' Ειδικότης 1ης κατηγορίας

ΣΤ' Ειδικότης ισχύος μέχρις 600 KW και οιασδήποτε ισχύος δια τάσιν μέχρι 1000 V.

3. Αι ως άνω Α' ,Γ' ,Δ' και ΣΤ' Ειδικότητες των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων καθορίζονται δια του από 14/25 (Φ.Ε.Κ. 429 Α') Β. Διατάγματος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως» του από 12 Σεπτεμβρίου 1935 Β. Διατάγματος «περί διαιρέσεως των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων κατά ειδικότης και κατηγορίας.»

Άρθρον 2

1. Αι κατά το άρθρον 1 του παρόντος άδειαι χορηγούνται υπό της Διευθύνσεως Βιομηχανίας της οικείας Νομαρχίας, ο δε τύπος αυτών εγκρίνεται δι' αποφάσεως του επί της Εθνικής Οικονομίας Υπουργού.

2. Δια την χορήγησιν των εν λόγω αδειών ,απαιτείται η υποβολή:

α) Πιστοποιηκού σπουδών

β) Πιστοποιηκού γεννήσεως

γ) Πιστοποιηκού υπηρεσίας ,δια την άδειαν α' τάξεως

δ) Δύο προσφάτων φωτογραφιών.

3. Τα πιστοποιητικά υπηρεσίας δέον να είναι θεωρημένα δια την ακρίβειαν του περιεχομένου υπό του Επόπτου Εργασίας και εν ελλείψει τούτου υπό της οικείας Αστυνομικής Αρχής. Εν αδυναμία των ως ειρηται Αρχών, η Υπηρεσία δύναται να προβαίνει δι' ετέρου κατά την αιτιολογημένην κρίσιν της τρόπους εις την διερεύνησιν της ακρίβειας του περιεχομένου των Πιστοποιητικών.

Άρθρον 3

Η ισχύς του παρόντος άρχεται ένα μήνα από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εις τον Υμέτερον επί της Εθνικής Οικονομίας Αναπληρωτήν Υπουργόν, ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 10 Νοεμβρίου 1971

6. ΑΜΟΙΒΕΣ

6.1 Αμοιβές στο Δημόσιο Τομέα

Ο Νόμος 2470/97 Φ.Ε.Κ. 40, τεύχος Α' 21-3-1997, περιλαμβάνει την αναμόρφωση του μισθολογίου του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες συναφείς διατάξεις.

Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών (Π.Ε., Τ.Ε., Δ.Ε., Υ.Ε.) ορίζονται σε τριάντα έξι (36) και οι υπάλληλοι της κάθε κατηγορίας εξελίσσονται σε δεκαοκτώ (18) μισθολογικά κλιμάκια. Οι υπάλληλοι της κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.) με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, ή ισότιμο σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, με εισαγωγικό βαθμό το 21ο Μ.Κ. και καταληκτικό το 4ο Μ.Κ. (άρθρο 3).

Στον παραπάνω νόμο αναφέρονται επίσης πληροφορίες για το χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης, τις τακτικές αποδοχές μισθολογικών 38 κλιμακίων, τα τακτικά επιδόματα, τα επιδόματα εορτών και αδειάς, άλλα επιδόματα και παροχές, για την αμοιβή για εργασία πέρα από τα συνήθη καθήκοντα, οικογενειακές παροχές, το κίνητρο απόδοσης, το επίδομα θέσεως ευθύνης, τις αποδοχές υπαλλήλων ειδικών θέσεων, την υπερωριακή εργασία κ.α.

Ο παραπάνω νόμος τροποποιήθηκε με τον Ν.3016 Φ.Ε.Κ. 110Α 17-5-2002 άρθρο 13, παρ.1,2 όπου όλοι οι πτυχιούχοι του *Τεχνολογικού Τομέα* και ισοτίμων σχολών εσωτερικού και εξωτερικού αποκτούν ενιαίο εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο το 20ο και καταληκτικό το 3ο.

Με το Ν.3205/2003 Φ.Ε.Κ. 297 καθορίζονται οι μισθολογικές ρυθμίσεις λειτουργών και υπαλλήλων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., μονίμων στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και αντιστοίχων της Ελληνικής Αστυνομίας, του Πυροσβεστικού και Λιμενικού Σώματος και άλλες συναφείς διατάξεις. Ο Νόμος 2470/97 Φ.Ε.Κ. 40, τεύχος Α' 21-3-1997, περιλαμβάνει την αναμόρφωση του μισθολογίου του προσωπικού της Δημόσιας Διοίκησης και άλλες συναφείς διατάξεις.

Τα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) των υπαλλήλων όλων των κατηγοριών (Π.Ε. με πτυχίο ή δίπλωμα Πανεπιστημίου ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών αλλοδαπής, Τ.Ε. με πτυχίο ή δίπλωμα Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή ισότιμο Σχολών ημεδαπής ή αλλοδαπής, Δ.Ε., Υ.Ε.) ορίζονται σε δεκαοκτώ (18) για κάθε κατηγορία και οι υπάλληλοι έκαστης κατηγορίας εξελίσσονται σε αυτά με εισαγωγικό το 18ο Μ.Κ. και καταληκτικό το 1ο Μ.Κ. (άρθρο 3).

Στον παραπάνω νόμο αναφέρονται επίσης πληροφορίες για τον χρόνο και τον τρόπο μισθολογικής εξέλιξης, τις τακτικές αποδοχές μισθολογικών κλιμακίων, τα τακτικά επιδόματα, τα επιδόματα εορτών και αδειάς, άλλα επιδόματα και παροχές, για την αμοιβή για

εργασία πέρα από τα συνήθη καθήκοντα, οικογενειακές παροχές, το κίνητρο απόδοσης, το επίδομα θέσεως ευθύνης, τις αποδοχές υπαλλήλων ειδικών θέσεων, την υπερωριακή εργασία κ.α.

Με σχετική απόφαση με αριθμ.οικ. 2/7093/0022 και Φ.Ε.Κ. 215/2004 επεκτείνονται οι διατάξεις του Ν.3205/2003 στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου που απασχολείται στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.

Με το Ν.2190/94 Φ.Ε.Κ. 28 Α' /3-3-94 κεφ. Η' άρθρο 34 παραγ.5 περιπτώσεις γ & δ, άρθρο 36 παραγρ. 7 & 8 και με το Ν.2683/99 ΦΕΚ 19 Α' /9-2-1999 άρθρο 79 διαμορφώνεται η εξέλιξη των αποφοίτων Τ.Ε.Ι. στη Δημόσια Διοίκηση.

Ο Ν.2527/97 Φ.Ε.Κ. 206 Α' / 8-10-1997 αποτελεί την τροποποίηση και συμπλήρωση των διατάξεων του Ν.2190/94.

Στο Ν.2503/97 Φ.Ε.Κ. 107 τεύχος Α' 30-5-1997, άρθρο 8 υπάρχουν θέματα που αφορούν την διοίκηση, οργάνωση της Περιφέρειας, ρύθμιση θεμάτων για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ο βασικός μισθός του 18ου Μ.Κ. της Υ.Ε. (Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης) κατηγορίας του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 3205/2003 ορίζεται σε εξακόσια είκοσι εννέα ευρώ (629 €) και ο βασικός μισθός των υπαλλήλων της κατηγορίας Τ.Ε. διαμορφώνεται πολλαπλασιάζοντας το βασικό μισθό των υπαλλήλων της κατηγορίας Υ.Ε. με τον συντελεστή 1,31 και διαμορφώνεται σύμφωνα με τον Πίνακα 6.1.

Πίνακας 6.1: Μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων Τ.Ε. ανά μισθολογικό κλιμάκιο

ΕΤΗ	ΜΚ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΕΤΗ	ΜΚ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ
0	18	824	17	9	1142
1	17	859	19	8	1178
3	16	895	21	7	1213
5	15	930	23	6	1248
7	14	965	25	5	1284
9	13	1001	27	4	1319
11	12	1036	29	3	1355
13	11	1072	31	2	1390
15	10	1107	33	1	1425

6.2. Αμοιβές στον Ιδιωτικό Τομέα

Οι αμοιβές στον ιδιωτικό τομέα καθορίζονται με τις λεγόμενες συλλογικές συμβάσεις εργασίας (ΣΣΕ). Στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας καθορίζονται οι όροι εργασίας και οι μεταξύ των συμβαλλομένων αμοιβαίες υποχρεώσεις. Ο νόμος 1876/90 ορίζει λεπτομερώς το περιεχόμενο και το τρόπο σύναψης των ΣΣΕ.

- Οι ΣΣΕ συμπληρώνουν τους γενικούς όρους εργασίας που ρυθμίζονται από τους σχετικούς νόμους και κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα
- Θεσπίζουν κατώτατους υποχρεωτικούς μισθούς και ημερομίσθια
- Ρυθμίζουν θέματα συνεργασίας εργοδοτών και εργαζομένων
- Ορίζουν δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων μερών
- Ορίζουν θέματα σχετικά με τις διαδικασίες και τους όρους συλλογικής διαπραγμάτευσης, μεσολάβησης και διαιτησίας

Η συνολική αμοιβή στον Ιδιωτικό Τομέα διαμορφώνεται, όπως και στο Δημόσιο, από το βασικό μισθό και τα επιδόματα που δικαιούνται οι εργαζόμενοι. Ενδεικτικά αναφέρονται τα επιδόματα υπευθυνότητας, τεχνικού ασφαλείας, διαχειριστικών λαθών, ξένης γλώσσας, ανθυγιεινής ή επικίνδυνης εργασίας, επιμόρφωσης κ.ά.

Στο Παράρτημα Α ενδεικτικά παρατίθεται η ΣΣΕ που ισχύει από 9/2006 για τους Τεχνολόγους Μηχανικούς που εργάζονται στη Βιομηχανία.

6.3 Ασφαλιστικά θέματα

Ι.Κ.Α.

Το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ., συστήθηκε με το Ν.6298/1934 και καλύπτει τους εργαζομένους που παρέχουν:

1. Εξαρτημένη εργασία ανεξάρτητα από την ιδιότητα του εργοδότη (Ιδιωτικός Τομέας - Δημόσιος Τομέας , Ν.Π.Δ.Δ. ή Δημόσιο-Κοινωνικός Τομέας) και εφόσον για την εργασία τους αυτή δεν υπάγονται στην ασφάλιση κάποιου άλλου Φορέα Κύριας Ασφάλισης.
2. Εξαρτημένη εργασία στο εξωτερικό για λογαριασμό εργοδότη που εδρεύει στην Ελλάδα με την προϋπόθεση η χώρα που εργάζεται να μην έχει με την Ελλάδα διμερή σύμβαση ή να μην ανήκει στην Ε.Ο.Κ.
3. Την προσωπική τους εργασία με σύμβαση εκμίσθωσης έργου κατά κύριο ή συγκύριο επάγγελμα και εφόσον για την εργασία τους αυτή δεν υπάγονται στην ασφάλιση κάποιου άλλου Φορέα Κύριας Ασφάλισης.
4. Τα μέλη οικογένειας
5. Οι Αλλοδαποί

Επίσης καλύπτονται διάφορες κατηγορίες προσώπων που παρέχουν την εργασία τους σε μη σταθερό εργοδότη και οι αυτοτελώς απασχολούμενοι που στερούνται επαγγελματικής στέγης. Η ασφάλιση είναι υποχρεωτική και όχι προαιρετική. Με την ασφάλισή του ο εργαζόμενος γίνεται δικαιούχος πολλών παροχών τόσο από το Ι.Κ.Α. όσο και από άλλους Οργανισμούς.

T.E.B.E.

Στον Ταμείο Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος ασφαλιζονται οι ελεύθεροι επαγγελματίες και τα μέλη των οικογενειών τους. Το Ταμείο διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 7 και 8 Ν. 3029/2002 (ΦΕΚ Α, 160), όπως εκάστοτε ισχύουν, των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδιδόμενων υπουργικών αποφάσεων και από το κοινοτικό δίκαιο. Υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και στον έλεγχο της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής.

T.A.Δ.Κ.Υ.

Στην ασφάλιση του Ταμείου Ασφάλισης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (T.A.Δ.Κ.Υ.) υπάγονται υποχρεωτικά:

1. Οι μόνιμοι υπάλληλοι των Δήμων, Κοινοτήτων, Δημοτικών και Κοινοτικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων οι οποίοι υπάγονται στη συνταξιοδοτική προστασία του Δημοσίου.
2. Οι μόνιμοι υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης. Οι διοριζόμενοι μετά την 1-4-99, ημερομηνία έναρξης ισχύος του T.E.A.Δ.Υ, τακτικοί υπάλληλοι του Υπουργείου Εσωτερικών υπάγονται στην ασφάλιση του ανωτέρω Ταμείου και όχι στην ασφάλιση του T.A.Δ.Κ.Υ.
3. Το προσωπικό του T.A.Δ.Κ.Υ. και του T.Y.Δ.Κ.Υ. καθώς και των παραρτημάτων του.
4. Το προσωπικό της Κεντρικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.).
5. Οι νομικοί Σύμβουλοι ή Δικηγόροι των Δήμων, Κοινοτήτων, Δημοτικών Ιδρυμάτων, Δημοτικών Νομικών Προσώπων και του Ταμείου, εφόσον υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής στην ασφάλισή τους.
6. Οι μη αιρετοί Νομάρχες και εφόσον επιλέξουν την ασφάλισή τους στο Ταμείο.
7. Οι Δήμαρχοι εκτός αν είναι βοηθηματούχοι του Ταμείου και υποβάλλουν αίτηση εξαίρεσης τους από την ασφάλιση σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την εκλογή τους.
8. Οι τακτικοί υπάλληλοι του πρώην Κλάδου Συντάξεων Κοινοτικών Υπαλλήλων, εφόσον επέλεξαν την ασφάλιση τους στο Ταμείο.
9. Οι Γενικοί Γραμματείς Δήμων εφόσον υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής τους στην ασφάλιση σε προθεσμία έξι (6) μηνών από του διορισμού τους.
10. Το προσωπικό των πρώην Δημοτικών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων το οποίο από 1-11-1972 υπήχθη στις διατάξεις του Ν.Δ. 2592/1953 εξακολουθεί να υπάγεται στην ασφάλιση του Ταμείου.
11. Το προσωπικό των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (T.E.Δ.Κ.) εφ' όσον επέλεξε την ασφάλιση του στο T.A.Δ.Κ.Υ.
12. Οι αιρετοί Νομάρχες και πρόεδροι Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων από 1- 1-1995.

Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.

Στο Ταμείο Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) εγγράφονται:

1. Τα μέλη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Αρχιτέκτονες, Πολιτικοί Μηχανικοί κ.λ.π.) καθώς και οι Εργολήπτες Δημοσίων Έργων (Α.Ν. 2326/40) εγγεγραμμένοι στο Μ.Ε.Ε.Π.
2. Οι ελεύθερα απασχολούμενοι υπομηχανικοί των Σχολών του Ν.Δ. 3971/59 που τελούσαν υπό την εποπτεία του Ε.Μ.Π. (Ν.Δ. 3971/59).
3. Οι έμμισθοι υπομηχανικοί του Ν. 1027/80 και Ν. 1028/80.
4. Οι Εργολήπτες Δημοσίων Έργων απόφοιτοι των Κ.Α.Τ.Ε.Ε-Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1156/97 Απόφαση του Δ.Σ. του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.
5. Οι μόνιμοι υπάλληλοι του Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και του Τ.Ε.Ε.
6. Ο Διευθυντής Ιατρός και ο Αναπληρωματικός Διευθυντής (επί θητεία) του Κ.Υ.Τ. καθώς και οι με έμμισθη εντολή Δικηγόροι.

Τ.Σ.Α.Υ.

Το Τ.Σ.Α.Υ. ιδρύθηκε με το Ν.Δ. αριθ. 8/14.8.25 ως Ταμείο Ασφάλισης των ιατρών και αργότερα με το Ν. 5333/32 λειτούργησε ως Ταμείο Ασφάλισης όλων των Υγειονομικών. Ο οριστικός τίτλος ονομασίας του Ταμείου διαμορφώθηκε με το Κ.Ν. 5945/34: «Περί Ταμείου Συντάξεως και Αυτασφαλίσεως Υγειονομικών» και για συντομία Τ.Σ.Α.Υ.

Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.

Στο Ταμείο Υγείας Δημοτικών και Κοινοτικών υπαλλήλων (Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.) ασφαλίζονται:

1. Οι μόνιμοι υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. και οι συνταξιούχοι.
2. Οι μηχανικοί μόνιμοι υπάλληλοι των Ο.Τ.Α. εφόσον έχουν το δικαίωμα επιλογής ασφαλιστικού φορέα.
3. Οι εν ενεργεία ή συνταξιούχοι Δήμαρχοι και Πρόεδροι εφόσον είναι ανασφαλιστοι.
4. Τα μέλη της οικογένειάς τους εφόσον έχουν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

Τ.Α.Ξ.Υ.

Στο Ταμείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων Τ.Α.Ξ.Υ. ασφαλίζονται οι ξενοδοχοϋπάλληλοι σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ΔΗΜΟΣΙΟ

Η ασφάλιση των εργαζομένων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα υπάγεται στις γενικές διατάξεις περί Ασφαλίσεως Δημοσίων Υπαλλήλων.

7. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

7.1. Γενικές πληροφορίες

Ο πτυχιούχος των Τ.Ε.Ι. μετά το πέρας των σπουδών του μπορεί να συνεχίσει για μεταπτυχιακές σπουδές, είτε στα Ελληνικά Α.Ε.Ι./Τ.Ε.Ι. είτε στα αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού. Τα πρόσφατα χρόνια παρατηρείται στη χώρα μας μια συνεχής αύξηση της ζήτησης μεταπτυχιακών σπουδών από τους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι., ενώ συγχρόνως, αυξάνεται ο αριθμός εργοδοτικών φορέων που επιθυμούν ή και απαιτούν την κατοχή ενός μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, ως απόδειξη επιθυμητών ικανοτήτων, εμπειριών και εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων.

Σύμφωνα με το Νόμο 2916/2001, που αποσαφήνισε το ρόλο των Τ.Ε.Ι. και των αποφοίτων τους στην Ανώτατη Εκπαίδευση, ισχύουν συνοπτικά τα ακόλουθα σχετικά με την οργάνωση και τη λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών:

Οι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι και Α.Σ.Π.Α.Ι.Τ.Ε. συμμετέχουν στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών των Πανεπιστημίων με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για τους Πτυχιούχους του Πανεπιστημιακού Τομέα. Δίνεται το δικαίωμα πρόσβασης σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών σε Ελληνικά Ιδρύματα και στους κατόχους τίτλων ισοτίμων προς τα πτυχία Τ.Ε.Ι. τμημάτων σχολών που καταργήθηκαν με τον ιδρυτικό νόμο. Επιλύεται το πρόβλημα αναγνώρισης από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. των ήδη αποκτηθέντων μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών στο εξωτερικό από τους Πτυχιούχους της κατηγορίας αυτής.

Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο: Δίνεται η δυνατότητα σύμπραξης των Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με ομοταγή Πανεπιστήμια του εξωτερικού αναγνωρισμένα από το ΔΙΚΑΤΣΑ. Δίνεται επίσης η δυνατότητα σύμπραξης και συνδιοργάνωσης των Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. στη λειτουργία Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με ομοταγή Πανεπιστήμια του εσωτερικού. Αναγνωρίστηκαν τα Π.Μ.Σ. που λειτουργούσαν ήδη στα Τ.Ε.Ι. και ανοίγεται ο δρόμος για την ίδρυση και λειτουργία και άλλων μεταπτυχιακών προγραμμάτων σε αυτά.

Τα εγκεκριμένα προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών που λειτουργούν, απευθύνονται σε όλους σχεδόν τους κλάδους των επιστημών και εμπλουτίζονται συνεχώς με την προσθήκη νέων. Η διάρκεια σπουδών κυμαίνεται από ένα έως δύο έτη. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εισαγωγή σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα διαφοροποιούνται ανάλογα με τις προϋποθέσεις που θέτει το τμήμα που οργανώνει το πρόγραμμα, αλλά και ανάλογα με τον κλάδο σπουδών. Σε γενικές γραμμές απαιτούνται συνήθως τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Αίτηση στο τμήμα.

- Πτυχίο με αναλυτική βαθμολογία και ισοτιμία από τον Ο.Α.Τ.Α.Π., όταν αυτό έχει αποκτηθεί στο εξωτερικό.
- Βιογραφικό Σημείωμα.
- Συστατικές Επιστολές.
- Πιστοποιητικό της αγγλικής ή άλλης γλώσσας.

Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ή η Επιτροπή Παρακολούθησης και Διαχείρισης του ΠΜΣ, καθορίζει με σχετική απόφαση τις λεπτομέρειες εφαρμογής των κριτηρίων αυτών, τον ορισμό συμπληρωματικών ή την εξέταση του υποψηφίου σε ορισμένα μαθήματα. Επιπλέον οι υποψήφιοι καλούνται και για προσωπική συνέντευξη από την επιτροπή του ΠΜΣ.

Σχετικά με την απόκτηση διδακτορικού, αυτό απονέμεται από το τμήμα στο οποίο εκπονείται και έχει ελάχιστη διάρκεια 3 έτη. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται και τα απαιτούμενα προσόντα διαφοροποιούνται ανάλογα με το τμήμα, στο οποίο εκπονείται η διδακτορική διατριβή. Βασική προϋπόθεση είναι η κατοχή μεταπτυχιακού τίτλου. Τα δικαιολογητικά συνήθως που ζητούνται είναι:

- Αίτηση.
- Πτυχίο και μεταπτυχιακός τίτλος.
- Βιογραφικό σημείωμα και αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας.
- Περιληπτική ανάλυση του τίτλου και της μεθοδολογίας έρευνας που θα ακολουθηθεί κατά την εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής.

Αναλυτικές πληροφορίες, για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών που παρέχουν στους πτυχιούχους Τ.Ε.Ι., μπορεί να αντλήσει κανείς από τα Γραφεία Διασύνδεσης που λειτουργούν στα Τ.Ε.Ι.

Πίνακας 7.1: Γραφεία διασύνδεσης Τ.Ε.Ι.

ΙΔΡΥΜΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ	E-MAIL
Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ	Αγ. Σπυρίδωνα & Μήλου, Τ.Κ. 12210, Αιγάλεω	210-5385180-3	career@teiath
Τ.Ε.Ι. ΗΠΕΙΡΟΥ	4ο χλμ Ιωαννίνων-Αθηνών, Τ.Κ. 110-47100, Άρτα	2365-1067610	career@teiep.gr
Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ	Τ.Κ.140, Σταυρωμένος-71100, Ηράκλειο Κρήτης	2810-379335-7	career@career.teicrete.gr
ΤΕΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	Τ.Θ. 1456, Τ.Κ. 54101	2310-791480-1	career@admin.teithe.gr
Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ	Αγ. Λουκάς, Τ.Κ. 65404,	2510462198, 2510-462204	gd@philippos.teikav.edu.gr
Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	Αντικάλαμος, Τ.Κ. 24100, Καλαμάτα	27210-69393	career@teikal.gr
Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	Τ.Κ. 50100, Κοζάνη	24610-40161-5	career@kozani.teikoz.gr

T.E.I. ΛΑΜΙΑΣ	3ο χλμ. Π.Ε.Ο., Τ.Κ. 35100, Λαμία	22310-52640	career@teilam.gr
T.E.I. ΛΑΡΙΣΑΣ	Τ.Κ. 41110, Λάρισα	2410-611995, 2410-618098	career@teilar.gr
T.E.I. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	Νέα Κτίρια, Τ.Κ. 30200, Μεσολόγγι	26310-58276	career@teimes.gr
T.E.I. ΠΑΤΡΑΣ	Θεοτοκοπούλου, Κουκούλι Πάτρα 26334	2610-318927, 2610-317110	career@career.gr
T.E.I. ΠΕΙΡΑΙΑ	Π. Ράλλη & Θηβών 250, Τ.Κ. 12244, Αιγάλεω	210-5381294-6	dy@gdias.teipir.gr
T.E.I. ΣΕΡΡΩΝ	Τέρμα Μαγνησίας, Τ.Κ. 62124, Σέρρες	23210-49228, 23210-37744	liaisof@teiser.gr
T.E.I. ΧΑΛΚΙΔΑΣ	Ψαχνά Ευβοίας, Τ.Κ. 34400	22980-99706	rapkon@teihal.gr
A.Σ.Π.Α.Ι.Τ.Ε.	N. Ηράκλειο, Αττικής, Τ.Κ. 14121	210-2896763	Gdaspete@aspete.gr

7.2. Βασικά κριτήρια επιλογής υποψηφίων στα Π.Μ.Σ.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η επιλογή υποψηφίων στα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών γίνεται από επιτροπή που αποτελείται από μέλη του διδακτικού προσωπικού του εκάστοτε τμήματος. Για τις επιτροπές επιλογής υποψηφίων στα προγράμματα υπάρχουν κάποια βασικά κριτήρια που περιλαμβάνουν:

- Βασικό Πτυχίο: Οι προπτυχιακές σπουδές σε τομέα σχετικό με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα θεωρούνται απαραίτητες. Συνήθως λαμβάνεται υπόψη εκτός από τον βαθμό του πτυχίου, ο αριθμός των συναφών μαθημάτων που διδάχθηκε ο υποψήφιος σε προπτυχιακό επίπεδο καθώς και οι επιδόσεις του σε αυτά. Η αίτηση για την παρακολούθηση κάποιου ΠΜΣ μπορεί να γίνει και χωρίς να έχει ληφθεί ακόμα το πτυχίο, εφόσον ο υποψήφιος βρίσκεται στο τελευταίο εξάμηνο των προπτυχιακών σπουδών του και δηλώνει την αναμενόμενη ημερομηνία αποφοίτησης.
- Μέσος όρος πτυχίου: Διαφέρει από σχολή σε σχολή, αλλά συνήθως ζητείται τελικός βαθμός πτυχίου μεγαλύτερος του 7 στα 10. Αρκετές φορές οι επιτροπές δέχονται φοιτητές κάτω του ελάχιστου αποδεκτού βαθμού, υπό συνθήκες.
- Αίτηση: Πρέπει να είναι συμπληρωμένη πλήρως και με ακρίβεια. Συνήθως οι αιτήσεις απαιτούν μία έκθεση, όπου με συντομία πρέπει να δοθούν πληροφορίες για τις σπουδές, τις γνώσεις και τους λόγους για τους οποίους ο υποψήφιος επιλέγει το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Η επιτροπή μπορεί να κρίνει μέσω αυτής της γραπτής δήλωσης τις ικανότητές του υποψηφίου στο γραπτό λόγο και στη σύντομη παρουσίαση ιδεών.
- Βαθμολογία των τεστ: Για τις αιτήσεις στα πανεπιστήμια του εξωτερικού είναι σημαντική η βαθμολογία των τεστ που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο.

- Συνέντευξη: Σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται προσωπική συνέντευξη.

7.3. Τίτλοι Μεταπτυχιακών Σπουδών

Οι τίτλοι μεταπτυχιακών σπουδών διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

Διπλώματα και Πιστοποιητικά (Diplomas & Certificates): πρόκειται ουσιαστικά για σπουδές masters χωρίς τη διατριβή. Μερικές σπουδές προσφέρουν την ευκαιρία της μεταφοράς από τις σπουδές ενός διπλώματος στις σπουδές ενός master, μετά από μια επιτυχημένη ολοκλήρωση και ολοκληρώνονται σε 9 έως 12 μήνες.

Πτυχία masters με διδασκαλία: καθορίζονται από το αντικείμενο της μελέτης (MA- Master of Arts, MSc-Master of Science, MBA-Master of Business Administration), είναι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, διαρκούν ένα έως δυο έτη και αποτελούνται από σειρά μαθημάτων, εκπαίδευση σε μεθόδους έρευνας, ιδιαίτερες εργασίες ή εκθέσεις, γραπτές εξετάσεις και την πτυχιακή εργασία σε ένα ορισμένο θέμα.

Πτυχία masters με έρευνα: μπορούν να αποκτηθούν με έρευνα, και οι περισσότερες full time σπουδές διαρκούν δυο έτη, διακρίνονται σε MPhil-Master of Philosophy και MRes- Master of Research.

Διδακτορικά: απονέμονται για μια σε βάθος πρωτογενή έρευνα σε ένα συγκεκριμένο πεδίο, πραγματοποιείται ανεξάρτητη έρευνα κάτω από επίβλεψη και γράφονται τα αποτελέσματα αυτής και τα συμπεράσματα ως μια διατριβή. Για την ολοκλήρωσή του απαιτούνται συνήθως τρία χρόνια.

Στον Πίνακα που ακολουθεί αναλύονται οι τίτλοι σπουδών και η διάρκεια των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών αντιπροσωπευτικά για τις χώρες στις οποίες καταφεύγουν οι περισσότεροι απόφοιτοι Α.Τ.Ε.Ι. για μεταπτυχιακές σπουδές.

Πίνακας 7.2: Τίτλοι και διάρκεια σπουδών μεταπτυχιακών προγραμμάτων

Τίτλοι	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα	Διδακτορικό
Ελληνικοί	Μεταπτυχιακό δίπλωμα ειδίκευσης 1 έως 2 έτη	Διδακτορικό: 3 έτη ελάχιστο
Βρετανικοί	MSc, MA, MBA, LLM: 1 έτος Mphil: 2 έτη	Ph.D: 2 έτη ελάχιστο
Γαλλικοί	DEA: 1 έτος DESS: 1 έτος	Doctorat: 2-4 έτη μετά το DEA
Αμερικάνικοι	MSc, MA, MBA, LLM: 2 έτη	Doctorate-PhD: 3 έτη
Καναδικοί	Msc, MA, MBA, LLM: 2 έτη	Doctorate-PhD: 3 έτη
Γερμανικοί	Magister LLM	Doctorate: 2-5 έτη

7.4. Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ελλάδα

Μεταπτυχιακές ή Διδακτορικές σπουδές σε Ελληνικό Πανεπιστήμιο μπορεί να παρακολουθήσει κάθε υποψήφιος που έχει ολοκληρώσει τις προπτυχιακές του σπουδές και τηρεί κατά περίπτωση ορισμένες προϋποθέσεις. Τα περισσότερα ελληνικά Α.Ε.Ι. και αρκετά

Τ.Ε.Ι. προσφέρουν προγράμματα εξειδίκευσης σε μεταπτυχιακό επίπεδο σε όλους σχεδόν τους κλάδους. Πολλά από τα μεταπτυχιακά προγράμματα που προσφέρονται μέχρι σήμερα από τα Ελληνικά Πανεπιστήμια είναι διατμηματικά. Η διάρκεια των σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο κυμαίνεται από 1 έως 2 χρόνια. Ορισμένα μεταπτυχιακά προγράμματα παρέχουν στους φοιτητές τη δυνατότητα μερικής παρακολούθησης. Το κόστος των μεταπτυχιακών προγραμμάτων ποικίλει ανά Πανεπιστήμιο ή ανά Τομέα εξειδίκευσης και φτάνει μέχρι 9000 Ευρώ. Παρακάτω παρατίθενται μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών στο γνωστικό αντικείμενο του τμήματος Ηλεκτρολογίας στην Ελλάδα.

Πίνακας 7.3: Μ.Π.Σ Ηλεκτρολογίας σε τριτοβάθμια εκπ/κα ιδρύματα στην Ελλάδα.

Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΤΜΗΜΑ Η/Μ & Μ/Υ	1. Παραγωγή και διαχείριση ενέργειας 2. Τεχνοοικονομικά Συστήματα
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΜΗΜΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1. Υπολογιστικής Επιστήμης 2. Προηγμένων Πληροφ. Συστημάτων 3. Τεχνολογίας Συστημάτων Υπολογιστών 4. Συστήματα Επικοινωνιών & Δικτύων 5. Επεξ. Σήματος για Επικ/νίες & Πολυμέσα 6. Νέων Τεχν/γιών Πληροφ. & Επικοινωνιών 7. Μικροηλεκτρονική
ΠΑΝ/ΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ – ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	1. Επιστήμη και Τεχνολογία των Η/Υ 2. Ολ/μένα Συστ. Υλικού & Λογισμικού 3. Συστήματα Επεξεργασίας Σημάτων & Εικόνων: Θεωρία, Υλοποιήσεις, Εφαρμογές
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ ΤΜΗΜΑ Η/Μ & Μ/Υ	1. Αρχιτεκτ. Η/Υ & Ψηφιακών Συστημάτων 2. Δικτύων Η/Υ & Ψηφιακών Επικοινωνιών 3. Παράλληλων & Κατανεμ. Συστημάτων 4. Μηχανικής Όρασης & Ρομποτικής 5. Πληροφ. Συστημ. & Τεχν/γίας Λογισμικού 6. Αλγοριθμικής & Ανάλυσης Συστημάτων
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ – ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ & ΜΗΧ/ΚΩΝ Η/Υ	Μηχανικού Ηλεκτρονικής & Υπολογιστών
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ – ΤΜΗΜΑ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦ. ΣΥΣΤΗΜ. & ΕΠΙΚΟΙΝ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ	Τεχνητή Νοημοσύνη

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΜΗΧ/ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ	1. Σύγχρονων Μεθόδων Μηχανικής, Υλικών & Κατεργασιών στη Βιομηχανία 2. Σύγχρονων Μεθόδων Παραγωγής & Βιομηχ/κής Διοίκησης
ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ – ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ ΤΗΛΕΠ. & ΔΙΚΤΥΩΝ	Επιστήμη & Τεχνολογία Υπολογιστών, Τηλεπικοινωνιών & Δικτύων
ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ – ΤΜ. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	Data Communications Systems
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΜΗΜΑ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ	1. Διαχείριση ποιότητας (Quality Manag.) 2. Πληροφ. Τεχνολογία (Inf. Technology)
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	1. Επικοινωνίες Δεδομένων 2. Διαχείριση & Διοίκηση κατασκευών 3. Προηγμένα Βιομηχανικά Συστήματα
ΤΕΙ ΚΡΗΤΗΣ	Ενεργειακά Συστήματα
ΤΕΙ ΚΟΖΑΝΗΣ ΤΜΗΜΑ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	1. Εφαρμοσμένη Πληροφορική σε συνεργασία με το Πανεπιστημίου Μακεδονίας και το Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας. 2. ΜΗΧΑΤΡΟΝΙΚΗ σε σύμπραξη με το Παν. της Καταλονίας (UPC) και το Τμήμα Μηχανολογίας του ΤΕΙ Δ. Μακεδονίας.

7.5. Μεταπτυχιακές Σπουδές στο Εξωτερικό

Οι τίτλοι μεταπτυχιακών σπουδών του εξωτερικού διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

1. Διπλώματα και Πιστοποιητικά (Diplomas & Certificates): πτυχία εξειδίκευσης διάρκειας 9-12μήνες. Εν γένει θεωρούνται χαμηλότερου επιπέδου από πτυχία masters. Γενικά, δεν αναγνωρίζονται από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.
2. Πτυχία Masters με διδασκαλία: καθορίζονται από το αντικείμενο της μελέτης (MA-Master of Arts, MSc-Master of Science, MBA-Master of Business Administration), είναι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, με αντίστοιχη διάρκεια ενός ή δύο ετών και αποτελούνται από σειρά μαθημάτων, εκπαίδευση σε μεθόδους έρευνας, εργασίες, γραπτές εξετάσεις και την πτυχιακή εργασία (MSc thesis/dissertation).
3. Πτυχία Masters με έρευνα: μπορούν να αποκτηθούν με έρευνα. Συνήθως οι πλήρους απασχόλησης σπουδές διαρκούν δυο έτη και διακρίνονται σε MPhil-Master of Philosophy και MRes-Master of Research.

4. Διδακτορικά: Όπως και στην Ελλάδα, απονέμονται για μια σε βάθος πρωτογενή έρευνα σε ένα συγκεκριμένο πεδίο, πραγματοποιείται ανεξάρτητη έρευνα κάτω από επίβλεψη και γράφονται τα αποτελέσματα αυτής και τα συμπεράσματα ως μια διατριβή. Για την ολοκλήρωσή του απαιτούνται συνήθως τρία χρόνια.

7.5.1. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Μ. Βρετανία

Η Μ. Βρετανία έχει το μεγαλύτερο αριθμό Ελλήνων φοιτητών τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Το ακαδημαϊκό εκπαιδευτικό σύστημα στην Μ. Βρετανία βασίζεται στα 100 περίπου κρατικά πανεπιστήμια που προσφέρουν σπουδές προπτυχιακού και μεταπτυχιακού επιπέδου σε όλους τους τομείς. Η συνήθης διάρκεια για την απόκτηση τίτλου Master (M.Sc-Master of Science, MEng.- Master of Engineering, M.A-Master of Arts, MBA-Master in Business Administration, L.L.M-Master in Law) είναι 12 μήνες. Το ακαδημαϊκό έτος ξεκινάει τον Οκτώβριο και τελειώνει τον Σεπτέμβριο και περιλαμβάνει 9μηνη διδασκαλία, σεμινάρια και εξετάσεις και τρεις μήνες αφιερωμένους στην εκπόνηση διατριβής (dissertation).

Τα παρακάτω προσόντα συνήθως είναι απαραίτητα για την εισαγωγή σε Βρετανικό πανεπιστήμιο.

- Βασικός Τίτλος Σπουδών με βαθμό πτυχίου ως βασικό κριτήριο επιλογής και με σχετικό αντικείμενο με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στο οποίο δηλώνεται υποψηφιότητα.
- Καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας είναι απαραίτητη. Τα περισσότερα πανεπιστήμια θεωρούν ότι το Certificate of Proficiency in English του Cambridge καλύπτει τις απαιτήσεις. Άλλα αποδεικτικά γλωσσομάθειας είναι το IELTS (International English Language Testing System) με βαθμό 6-7 και το TOEFL (Test of English as a Foreign Language).
- Συστατικές επιστολές από δύο ή τρεις καθηγητές που αναφέρονται στην ακαδημαϊκή πληρότητα του υποψηφίου είναι επίσης απαραίτητες.

Τα δίδακτρα κυμαίνονται γύρω στις 3.100 Αγγλικές λίρες/έτος.

7.5.2. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Γαλλία

Στην Γαλλία υπάρχουν 90 δημόσια πανεπιστήμια και πάνω από 450 Grandes Ecoles εκ των οποίων 240 είναι ανώτατες σχολές μηχανικών, καθώς και ερευνητικά κέντρα.

Η ανώτατη εκπαίδευση στη Γαλλία περιλαμβάνει δύο (2) βασικές κατηγορίες εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με διαφορετικούς στόχους, δομή και προϋποθέσεις εγγραφής τα Grandes Ecoles και τα Πανεπιστήμια. Τα Grandes Ecoles παρέχουν εκπαίδευση υψηλού επιπέδου με σκοπό την επαγγελματική αποκατάσταση, όπως π.χ. εκπαίδευση μηχανικών και εκπαίδευση στην διοίκηση επιχειρήσεων για ανώτατα στελέχη. Σε σύγκριση με αυτά, τα πανεπιστήμια είναι περισσότερο προσανατολισμένα προς τη διαμόρφωση ερευνητών και τη διάπλαση ειδικών της γνώσης. Τα πανεπιστήμια παρέχουν εκπαίδευση υψηλού επιπέδου σε

όλους τους τομείς (θετικές επιστήμες, τεχνολογία κα). Μετά από 4 έτη πανεπιστημιακών σπουδών, όπως και στην Ελλάδα, οι φοιτητές μπορούν να προσανατολιστούν είτε προς μια πρακτική εκπαίδευση, είτε προς την έρευνα.

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι περιλαμβάνουν:

- DESS (Diplôme d' Etudes Supérieures Specialises): Είναι ο βασικός μεταπτυχιακός τίτλος επαγγελματικής κατεύθυνσης που απονέμεται από τα Γαλλικά πανεπιστήμια. Για την απόκτηση του μεταπτυχιακού αυτού τίτλου μονοετούς διάρκειας, απαιτείται πρακτική άσκηση τουλάχιστον τριών μηνών σε κάποια επιχείρηση. Οι τομείς σπουδών περιλαμβάνουν μηχανική, επιστήμες διοίκησης, οικονομικές επιστήμες, πληροφορική, βιομηχανικές επιστήμες και τεχνολογία κ.α.
- DEA (Diplome d'Etudes Approfondies): Θεωρείται ότι αντιστοιχεί σε μεταπτυχιακό, με τη διαφορά ότι το DEA επικυρώνει ένα έτος σπουδών και αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προετοιμασία διδακτορικής διατριβής (these de Doctorat) που διαρκεί 3 ή 4 χρόνια.
- CAAE (Certificat d' Aptitude à l' Administration des Entreprises): Τα Ινστιτούτα Διοίκησης Επιχειρήσεων (IAE), αποτελούν πανεπιστημιακά ιδρύματα μεταπτυχιακών στην οικονομία– διαχείριση και απονέμουν ταυτόχρονα με το DESS, ένα πιστοποιητικό (certificat) ικανότητας στην διοίκηση επιχειρήσεων (CAAE: Certificat d' Aptitude a l' Administration des Entreprises).
- Διδακτορικές και μεταδιδακτορικές σπουδές. Το διδακτορικό (Doctorat) διαρκεί 3 έως 4 έτη. Την οδό του διδακτορικού μπορούν να ακολουθήσουν οι κάτοχοι DEA, Ο φάκελος υποψηφιότητας σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα συνήθως πρέπει να περιλαμβάνει:
  - Πιστοποιητικό Γεννήσεως
  - Πτυχίο/Δίπλωμα (ίσως ζητηθεί και Απολυτήριο Λυκείου).
  - Αναλυτική βαθμολογία.
  - Καλό επίπεδο γνώσης της Γαλλικής γλώσσας.
  - Επιστολή παρουσίασης κινήτρων (lettre de motivation) όπου θα αναφέρονται αναλυτικά οι λόγοι για τους οποίους επιλέξατε το συγκεκριμένο μεταπτυχιακό, στο συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο
  - Βιογραφικό Σημείωμα.

Στα δημόσια ιδρύματα δεν καταβάλλονται δίδακτρα. Τα δίδακτρα στην ιδιωτική εκπαίδευση κυμαίνονται μεταξύ 3,000 € 7,000€ (και μπορεί να φτάνουν έως και 22,000€).

Ο υπεύθυνος φορέας στην Ελλάδα για πληροφορίες σχετικά με μεταπτυχιακή εκπαίδευση στην Γαλλία είναι το Γαλλικό Ινστιτούτο.

7.5.3. Μεταπτυχιακές Σπουδές στη Γερμανία

Στην Γερμανία υπάρχουν πάνω από 350 κρατικά ιδρύματα Ανώτατης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Ανώτατες Πολυτεχνικές Σχολές προσφέρουν σπουδές τεχνολογικής

κατεύθυνσης. Η Γερμανική Υπηρεσία Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών (DAAD, (<http://www.daad.de/idp>),) αποτελεί τον βασικό φορέα για Μ.Π.Σ. στα πανεπιστήμια της Γερμανίας. Επίσης πληροφορίες για μεταπτυχιακές σπουδές στη Γερμανία παρέχονται από τη Γερμανική Πρεσβεία (Καραολή & Δημητρίου 3, 106 75 Αθήνα, 210-7285111, 7285242), το Γερμανικό Προξενείο στη Θεσσαλονίκη (Καρόλου Ντηλ 4α, 541 10, 2310-236315) και τα κατά τόπους Ινστιτούτα GOETHE (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Χανιά).

Οι απόφοιτοι Ελληνικών ΑΕΙ που ενδιαφέρονται να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Γερμανία έχουν τρεις δυνατότητες:

1. Να παρακολουθήσουν μεταπτυχιακά προγράμματα επαγγελματικής εξειδίκευσης (Aufbaustudium, Zusatzstudium, Ergänzungsstudium) με διάρκεια σπουδών από 6 μήνες έως και δύο έτη για την απόκτηση του τίτλου Magister (από σχολές Θεωρητικών και Κοινωνικών Επιστημών) ή Diplom (από σχολές Θετικών, Τεχνικών και Οικονομικών επιστημών).
2. Να αποκτήσουν τον τίτλο Master*- M.A., M.Sc., L.L.M.
3. Να ακολουθήσουν σπουδές διδακτορικού επιπέδου με διάρκεια από 2 έως και 5 έτη και με κύριο σκοπό την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Βασικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή Ελλήνων φοιτητών σε μεταπτυχιακά προγράμματα γερμανικών πανεπιστημίων είναι:

- Πτυχίο/δίπλωμα από Ελληνικό πανεπιστήμιο με βαθμολογία συνήθως πάνω 7/10
- Πιστοποιητικό γνώσης της γερμανικής γλώσσας του Ινστιτούτου Γκαίτε (Kleines/Großes Deutsches Sprachdiplom).
- Βιογραφικό Σημείωμα και τυχόν επιστημονικές δημοσιεύσεις
- Συστατικές Επιστολές.

7.5.4. Μεταπτυχιακές Σπουδές στις Η.Π.Α.

Η επιλογή μεταπτυχιακού προγράμματος στις Η.Π.Α. χρειάζεται χρόνο και συστηματική αναζήτηση στις κατάλληλες πηγές πληροφοριών όπως Αμερικάνικο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Ίδρυμα Fulbright) και η Ελληνοαμερικανική Ένωση.

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στις Η.Π.Α. ανάλογα με την οικονομική υποστήριξη που δέχονται μπορεί να είναι δημόσια ή ιδιωτικά. Τα Δημόσια- Πολιτειακά πανεπιστήμια (State Universities) υποστηρίζονται εν μέρη από τις αντίστοιχες Πολιτειακές Κυβερνήσεις. Τα Ιδιωτικά Ερευνητικά Πανεπιστήμια (Private Research Universities), έχουν μέσο όρο τον μισό αριθμό εγγραφών σε σχέση με τα Δημόσια.

Οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών που απονέμουν τα πανεπιστήμια είναι οι εξής:

1. Δίπλωμα Master's (Master's Degree). Είναι ο πρώτος μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών και προϋποθέτει από ένα έως και δύο έτη σπουδών. Τα περισσότερα πανεπιστήμια απονέμουν

διπλώματα Master of Sciences (M.S.) σε τομείς εφαρμοσμένων επιστημών. Οι φοιτητές σε επίπεδο Master εξετάζονται υποχρεωτικά σε μια σειρά μαθημάτων.

2. Διδακτορικό Δίπλωμα (Doctoral Degree/Doctorate). Το διδακτορικό δίπλωμα αντιστοιχεί σε διδακτορική διατριβή και απαιτεί 3 έως 4 έτη σπουδών μετά το Master's. Βασίζεται δε σε πρωτότυπη επιστημονική έρευνα. Ο υποψήφιος υλοποιεί έρευνα υπό την εποπτεία ενός καθηγητή που ελέγχει την πρόοδό του και καταλήγει στην παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας του.

7.5.5. Μεταπτυχιακές Σπουδές στον Καναδά

Ο Καναδάς έχει δύο επίσημες γλώσσες: τα Αγγλικά και τα Γαλλικά. Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που προσφέρουν προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στον Καναδά είναι πανεπιστήμια, κολέγια, πολυτεχνεία και ινστιτούτα. Τα μεταπτυχιακά διπλώματα που απονέμονται είναι:

- Το Master's, για την απόκτηση του οποίου απαιτείται ένα ή δύο έτη σπουδών καθώς και η υποβολή μίας μεταπτυχιακής εργασίας (thesis) ή πρακτικής/ερευνητικής εργασίας (practicum/research paper).
- Το Διδακτορικό (Doctoral), με σπουδές διάρκειας 2-3 ετών για φοιτητές που έχουν ήδη το δίπλωμα Master's. Για την απόκτηση του αντίστοιχου τίτλου απαιτείται η σύνταξη και η υποστήριξη διδακτορικής διατριβής. Τα κριτήρια αποδοχής και αξιολόγησης υποψηφίων είναι διαφορετικά σε κάθε πανεπιστήμιο.

8. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός φορέων όπως υπουργεία, ξένες κυβερνήσεις, ιδρύματα, κληροδοτήματα, διεθνείς οργανισμοί και πανεπιστήμια που παρέχουν υποτροφίες για σπουδές στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό. Οι συνηθέστεροι παράγοντες που παίζουν ρόλο στην απονομή των υποτροφιών, σε γενικές γραμμές, είναι οι εξής :

- ο βαθμός του πτυχίου
- οι επιδόσεις σε μαθήματα σχετικά με τον τομέα εξειδίκευσης για τον οποίο προκηρύσσεται η υποτροφία
- η καλή γνώση ξένης γλώσσας
- η οικονομική κατάσταση
- η καταγωγή από συγκεκριμένο τόπο

Επίσης για την χορήγηση υποτροφιών στις περισσότερες περιπτώσεις απαιτείται κατάθεση δικαιολογητικών, ενώ σε κάποιες και η συμμετοχή σε διαγωνισμό. Εκτός από τις υποτροφίες δυο άλλοι τρόποι χρηματοδότησης σπουδών είναι:

1. Η χρηματοδότηση που δίδεται απευθείας από τα πανεπιστήμια: Ο υποψήφιος μεταπτυχιακός φοιτητής, παράλληλα με την αίτηση, πρέπει να προμηθευτεί και τα σχετικά έντυπα για πιθανή οικονομική ενίσχυση από το συγκεκριμένο πανεπιστήμιο ή τμήμα στο οποίο έχει σκοπό να υποβάλλει τα δικαιολογητικά του για μεταπτυχιακές σπουδές. Σε κάθε περίπτωση η οικονομική ενίσχυση για κάποιον υποψήφιο εξετάζεται χωριστά από την αίτησή του για φοίτηση στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Υπάρχουν διάφορες μορφές οικονομικής ενίσχυσης που δίνονται από ένα πανεπιστήμιο (πχ. μέσω ερευνητικών προγραμμάτων, μέσω παροχής βοηθητικού διδακτικού έργου, ή μέσω υποτροφιών από ιδιώτες που δίνονται ειδικά στους φοιτητές συγκεκριμένου τμήματος του πανεπιστημίου). Οι σχετικές πληροφορίες δίνονται απευθείας από το κάθε πανεπιστήμιο ή τμήμα πανεπιστημίου.
2. Η χρηματοδότηση μέσω προγραμμάτων δανειοδότησης τραπεζών: Οι περισσότερες τράπεζες διαθέτουν εξειδικευμένα δανειοδοτικά προγράμματα σπουδών.

8.1. Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών - ΥΠΕΠΘ

Κύριος φορέας χορήγησης υποτροφιών στην Ελλάδα είναι το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) στη διεύθυνση:

Μακρή 1 και Διονυσίου Αρεοπαγίτου (Μακρυγιάννη), 117 42 Αθήνα,

Τηλ.: 210-3726300, Fax: 210-3221863, 210- 3312759 (www.iky.gr)

Οι ειδικότητες που δικαιούνται την υποτροφία καθορίζονται κάθε φορά στην ετήσια προκήρυξη. Οι υποτροφίες σχετικές με τους αποφοίτους Τεχνολόγους Πληροφορικής ανέρχονται σε 1-3 ετησίως για μεταπτυχιακές σπουδές σε ιδρύματα του εξωτερικού. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της υποτροφίας είναι η επιτυχία στις εξετάσεις που διενεργεί το Ίδρυμα επί συγκεκριμένης ύλης σε 3 γνωστικά αντικείμενα.

Το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥΠΕΠΘ) επίσης χορηγεί υποτροφίες για σπουδές στο εξωτερικό στους αποφοίτους του τμήματος, ανάλογα με την ετήσια θεματική προκήρυξη, στη διεύθυνση:

ΥΠΕΠΘ - Διεύθυνση Σπουδών και Φοιτητικής Μέριμνας

Μητροπόλεως 15, 10185 Αθήνα, τηλ. 210 3230272, www.ypepth.gr

8.2. Διεύθυνση Κληροδοτημάτων Υπουργείου Οικονομικών

Ιδρύματα και Κληροδοτήματα που χορηγούν υποτροφίες διαχειρίζεται και η Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών. Τα παρακάτω περιλαμβάνουν και αποφοίτους ΤΕΙ Πληροφορικής.

- Βελλίου Κων.: Οποιοσδήποτε κλάδος σπουδών όλων των Ελληνικών ΑΕΙ, άποροι, καταγωγή από τη Βλάχη, Ν. Πέλλας, λοιπή Μακεδονία (Με διαγωνισμό) Για εσωτερικό ή εξωτερικό (Μεταπτυχιακές Σπουδές)
- Κρήτση Νικ. : Οποιοσδήποτε κλάδος όλων των Ελληνικών ΑΕΙ και πτυχιούχων αυτών. Καταγωγή Ζαγορά (24 θέσεις), Πελοπόννησο(12 θέσεις), Σπέτσες(12 θέσεις), Ύδρα(12 θέσεις), (Με διαγωνισμό για βασικές σπουδές, με επιλογή για μεταπτυχιακές εσωτερικού)
- Κυπριανίδη Ιαλέμου: Οποιοσδήποτε κλάδος όλων των Ελληνικών ΑΕΙ. Μόνιμοι κάτοικοι τ έως διοικήσεως Πρωτεύουσας (Θέσεις: Άρρενες 8 και Θήλεις 8). Για εσωτερικό.
- Πραγαστή Επαμ.: Οποιοσδήποτε κλάδος όλων των Ελληνικών ΑΕΙ. Καταγωγή: Λεβίδι Αρκαδίας. Για εσωτερικό.
- Σακελλαρίου Σπύρου: Οποιοσδήποτε κλάδος όλων των ΑΕΙ. Καταγωγή κατά προτίμηση: Λιβάρτζη, Ψωφίδα, Καλάβρυτα(χωρίς διαγωνισμό). Για εσωτερικό.
- Τριανταφυλλίδου Παν.: Οποιοσδήποτε κλάδος όλων των ΑΕΙ. Καταγωγή: Πελοπόννησο. Προτεραιότητα: Φοιτητές και Πτυχιούχοι Γεωργικών και Κτηνιατρικών σχολών (Με διαγωνισμό για βασικές σπουδές, με επιλογή για μεταπτυχιακές).
- Χρυσοχόου Πέτρου: Οποιοσδήποτε κλάδος όλων των ΑΕΙ. Καταγωγή: Καβάλα, Φλώρινα (Με διαγωνισμό).Για εσωτερικό.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τον οδηγό με τα ιδρύματα και τα κληροδοτήματα που χορηγούν υποτροφίες από το Υπουργείο Οικονομικών , Διεύθυνση Κληροδοτημάτων, Πειραιώς και Κολωνού 2 (γραφείο 320), Τηλ. 210-5234609.

8.3. Υποτροφίες Ιδρυμάτων και Κληροδοτημάτων

Τα παρακάτω Ιδρύματα χορηγούν υποτροφίες για μεταπτυχιακές σπουδές και περιλαμβάνουν πτυχιούχους ΤΕΙ.:

- Ίδρυμα Προποντίς (Φίλωνος 137, 185 36 Πειραιάς -2ος όροφος, τηλ. 210.4589900, www.propondis.gr)

- Κοινοφελές Ίδρυμα Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης (Λ. Αμαλίας 56, 10558 Αθήνα, τηλ. 210.3713000, www.onassis.gr)
- Ίδρυμα Μποδοσάκη (Λεωφ. Αμαλίας 20 Αθήνα 10674, τηλ. 210.3237973, 210.3237804, 210.3237805)

Τα περισσότερα από τα παρακάτω κληροδοτήματα δίνουν προτεραιότητα ή προορίζονται για υποψήφιους με καταγωγή από συγκεκριμένο μέρος της Ελλάδας. Σχεδόν όλα προορίζονται για οικονομικά αδύνατους υποψήφιους.

- Βαλσαμάκη Θεμ. & Νικ. (Διδύμου 22 - Αθήνα τηλ. 210.8816354 / 210.8818872)
- Βραβείο Βασ. & Ιπποκράτη (Αθήνα τηλ. 210.7240 673)
- Βουδούρη Λίλιαν (Νίκης 16 Αθήνα, τηλ. 210.3232 671)
- Αντωνίου και Άννας Βυζίου (διά του κ. Δημάρχου Ν. Ιωνίας τηλ. 210.2790115)
- Γουλανδρή Βασίλη και Ελίζας (Αθήνα Πάνου Αραβαντινού 6 106 74 Αθήνα τηλ.210.7210 706- 210.7248 670)
- "Εμπειρικό Ίδρυμα" (Πανεπιστημίου 6, Αθήνα τηλ. 210. 3620918)
- Ευσταθιάδη Αικατερίνη Ι. (Γρ. Λαμπράκη 91 ΠΕΙΡΑΙΑΣ τηλ. 210.4231116-8)
- Ινστιτούτο Στατιστικής Ανάλυσης & Συστημ. Πληρ/κής (Αθήνα)
- Καντάρη Θεόκλητου (Σαλαμίνα τηλ. 210.4671970)
- Ζάππα Κων & Ευαγ. (Ζάππειος Επιτροπή 28ης Οκτωβρίου 34, τηλ. 210.3624697)
- Καπράλου Χρήστου & Σούλης (Τρίπου 7, Κουκάκι, Αθήνα τηλ. 210.9239041)
- Καράγιωργα Σάκη (Αθήνα (Πάντειος))
- Καϊλής Πάρις Ίδρυμα (Αθήνα)
- Καραπιπέρειο Πνευματικό Ίδρυμα (Δ.Σ. Καραπιπερείου Πνευματικού Ιδρύματος, Νικ.Κωστή 11, 10444 Αθήνα)
- Κοργιαλένειον Αθλον δι'υποτροφίας (Δημοκρίτου 21, Αθήνα, τηλ. 210. 36 11 625)
- Μάλλωση Αικατερίνης (κ. Γρηγόρης Τιμογένης Κολοκοτρώνη 72 - 18535 Πειραιάς, τηλ. 210.4220001-8)
- Μανιατάκειο Ίδρυμα Δωρέα Δημητρίου και Ελένης Μανιατάκη (Παπαδιαμαντοπούλου 82 Αθήνα, τηλ. 210.7486890)
- Ίδρυμα Υποτροφιών Ευαγγελία Μωραΐτου (Καρνεάδου 22 - Αθήνα 10675 τηλ. 210.7215 697)
- Ίδρυμα Παναγιώτη Πεταλιά (Κοινότητα Αστακού Αιτωλ/νίας τηλ. 26460.41431)
- Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών (Αθήνα, Σίνα & Αραχόβης τηλ. 210.3608 885)
- Ρόδη Ρούφου-Κανακάρη (Πλουτάρχου 4 Αθήνα τηλ. 210.7226 447)
- Ίδρυμα Σαμούρκα (Μεσογείων 2-4 11527 ΑΘΗΝΑ τηλ. 210. 7488703-4 & 210.3607610)
- Αθλου Όθωνος και Αθηνάς Σταθάτου (Β Χαρ. Τρικούπη 23 Αθήνα 1ος όροφος τηλ. 210.3620786)
- Τσουνειον Ίδρυμα (Κύπρου 71, 15659 Παπάγου)

- Τσώρη Αναστασίου (Αθήνα 10677 - Κάνιγγος 5, τηλ. 210.3802062)
- Ίδρυμα Χάρβαρντ (Μουρούζη 7 Αθήνα 10674 τηλ. 210 6777990)
- Χάτσου Μ. (Εστία Ν. Σμύρνης 17121 Ν.ΣΜΥΡΝΗ τηλ. 210.9333702)
- Βαρδινογιάννειο Ίδρυμα (Ηρώδου Αττικού 12Α (3ος Ορ.) Αθήνα, - Μαρούσι, τηλ. 210-8093828)
- Ίδρυμα Λάτση Ιωάννου (Οθωνος 10 4ος όροφος, Αθήνα, τηλ. 3337492 και 3220505)
- Ίδρυμα "Κληροδότημα Αδελφών Σταμάτη"
- Ίδρυμα Τραχανά – Φεργάδη
- Ίδρυμα Κοινοφελές Τσαπαλά Βασιλείου του Κων/νου

8.4. Υποτροφίες Εξωτερικού

8.4.1. Μ. Βρετανία

Οι πιο σημαντικοί φορείς που παρέχουν υποτροφίες ειδικά για μεταπτυχιακές σπουδές στη Μ. Βρετανία είναι οι ακόλουθοι:

- British Chevening Scholarships. Το Βρετανικό Συμβούλιο σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών της Μ. Βρετανίας. Πληροφορίες από το τμήμα υποτροφιών του Βρετανικού Συμβουλίου και από την ιστοσελίδα <http://www.chevening.com>
- Ερευνητικά συμβούλια & Βρετανική Ακαδημία. Τα ερευνητικά συμβούλια της Μ. Βρετανίας, όπως π.χ. το Economic and Social Research Council (ESRC) <http://www.esrc.ac.uk>) για οικονομικές και κοινωνικές επιστήμες, το Engineering & Physical Sciences Research Council (EPSRC–<http://www/epsrc.ac.uk>) για θετικές επιστήμες και επιστήμες μηχανικού, και η British Academy (<http://www.britac.ac.uk>) παρέχουν περιορισμένο αριθμό υποτροφιών.
- Υποτροφίες έρευνας. Σε πολλά τμήματα, κυρίως θετικών επιστημών και τεχνολογίας, παρέχεται χρηματοδότηση από ιδιωτικές επιχειρήσεις και κυβερνητικούς οργανισμούς, σε συγκεκριμένα αντικείμενα έρευνας. Σχετικές πληροφορίες δίδονται απευθείας από τα τμήματα. Στην ιστοσελίδα <http://www.jobs.ac.uk/jobtype/student/> μπορείτε να βρείτε τέτοιες ευκαιρίες χρηματοδότησης, κυρίως στα πλαίσια προγραμμάτων διδακτορικού.
- Υποτροφίες Πανεπιστημίων. Οι υποτροφίες Πανεπιστημίων (institutional scholarships) παρέχονται συνήθως βάση ακαδημαϊκών κριτηρίων. Σχετικές πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στο δικτυακό τόπο κάθε πανεπιστημίου.

8.4.2. Γαλλία

Πηγή χρηματοδότησης των σπουδών στην Γαλλία αποτελούν οι υποτροφίες που χορηγεί η Γαλλική κυβέρνηση και διαχειρίζονται διάφοροι οργανισμοί σε χώρες όπου υπάρχουν Γαλλικές αποστολές ή υπηρεσίες πολιτιστικής δράσης και συνεργασίας. Για την Ελλάδα το ρόλο αυτό διαδραματίζει το Γαλλικό Ινστιτούτο.

8.4.3. Γερμανία

Το κατεξοχήν πρόγραμμα υποτροφιών για μεταπτυχιακές σπουδές στην Γερμανία είναι το πρόγραμμα της Γερμανικής Υπηρεσίας Ακαδημαϊκών Ανταλλαγών DAAD. Κάθε χρόνο η DAAD προσφέρει περίπου 15 υποτροφίες σε αποφοίτους Ελληνικών πανεπιστημίων όλων των επιστημονικών κλάδων και των κλάδων Μουσικής και Καλών Τεχνών, για μεταπτυχιακές σπουδές και εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η πολύ καλή γνώση της γερμανικής γλώσσας. Πληροφορίες στη γερμανική πρεσβεία καθώς και στο ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο “Οι υποτροφίες της DAAD”.

8.4.4. Η.Π.Α.

Το Ίδρυμα Fulbright χορηγεί υποτροφίες σε υποψήφιους σπουδαστές όλων των κλάδων μεταπτυχιακών σπουδών εκτός ιατρικής. Η επιλογή γίνεται από ειδική επιτροπή με συνέντευξη των υποψηφίων υποτρόφων. Απαραίτητα προσόντα για υποψηφιότητα είναι η κατοχή πτυχίου / διπλώματος με βαθμό τουλάχιστον 8/10 και η άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας.

8.4.5. Καναδάς

Βασική πηγή πληροφόρησης για υποτροφίες που παρέχονται σε αλλοδαπούς φοιτητές μέσω ομοσπονδιακών κυβερνητικών προγραμμάτων είναι το έντυπο “Awards for study in Canada” που εκδίδεται από τον φορέα “Canadian Bureau for International Education” και διατίθεται στην Καναδική Πρεσβεία. Ο Ελληνο-Καναδικός σύνδεσμος προκηρύσσει υποτροφίες για Έλληνες φοιτητές που έχουν ήδη γίνει δεκτοί για μεταπτυχιακές σπουδές σε πανεπιστήμιο του Καναδά.

9. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ – ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ε.Ε.Τ.Ε.Μ

Η Ε.Ε.Τ.Ε.Μ είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και αποτελεί τον επαγγελματικό και επιστημονικό φορέα των Πτυχιούχων Μηχανικών αποφοίτων Τ.Ε.Ι, ΑΣΕΤΕΜ- ΣΕΛΕΤΕ και ισοτίμων σχολών εσωτερικού και εξωτερικού.

Η Οργανωτική της διάρθρωση είναι πανελλαδική και αποτελείται από 47 περιφερειακά τμήματα σε όλους τους Νομούς της χώρας. Τα μέλη της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ ανέρχονται σε 27.000 Στην ΕΕΤΕΜ εγγράφονται ως μέλη οι απόφοιτοι των σχολών Σ.Τ.Ε.Φ.-ΤΕΙ των παρακάτω ειδικοτήτων Μηχανικών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Τ.Ε.):

Ηλεκτρολόγος	Πληροφορικής	Πληροφορικής και Τεχνολογίας Υπολογιστών
Ηλεκτρονικός	Ενεργειακής Τεχνικής	Εφαρμοσμένης Πληροφορικής και Πολυμέσων
Μηχανολόγος	Κλωστοϋφαντουργός	Βιομηχανικής Πληροφορικής
Δομικών Έργων	Η/Υ Συστημάτων	Πληροφορικής και επικοινωνιών
Ναυπηγός	Αυτοματισμού	Τεχνολογίας Συστημάτων Διαχείρισης Φυσικών Πόρων
Οχημάτων	Ιατρικών Οργάνων	Ανακαίνισης και Αποκατάστασης κτιρίων
Πετρελαίου	Ορυχείων	Τεχνολογιών Αντιρρύπανσης
Έργων Υποδομής	Γεωτεχνολογίας & Περιβάλλοντος	Τεχνολογίας Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών
Τοπογράφος	Βιομηχανικού Σχεδιασμού	Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας

Οι σκοποί της Ένωσης, μεταξύ των άλλων, είναι:

- Η προστασία των κοινών επιδιώξεων και συμφερόντων των μελών της με κάθε νόμιμο μέσο
- Η προάσπιση και εξύψωση της επιστημονικής - τεχνολογικής στάθμης των μελών της, ιδιαίτερα στον τομέα της εφαρμοσμένης έρευνας
- Η συμβολή στην προαγωγή της τεχνογνωσίας και τεχνολογίας γενικά και σε συνεργασία με άλλους φορείς για την αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας

Οι βασικές δραστηριότητες της ΕΕΤΕΜ είναι:

- Διατηρεί αρχείο μελών και εκδίδει Αριθμό Μητρώου Πτυχιούχου Μηχανικού
- Εκδίδει το επιστημονικό και τεχνικό περιοδικό "Τεχνικό Βήμα"
- Παρέχει βεβαιώσεις που ζητούνται από Δημόσιες Υπηρεσίες
- Παρέχει βεβαιώσεις για το ότι τα μέλη μας δεν έχουν πέσει σε Πειθαρχικά παραπτώματα κατά την άσκηση του Επαγγέλματος προκειμένου να πάρουν μέρος σε δημοπρασίες του Δημοσίου
- Ορίζει εκπροσώπους στα Νομαρχιακά ΣΧΟΠ (Π.Δ 69ΦΕΚ.60Α /9.3.2000)
- Συμμετέχει με εκπροσώπους στο Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Ισοτιμιών (ΣΑΕΙ) τίτλων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης καθώς και στην επιτροπή επεξεργασίας επαγγελματικών δικαιωμάτων των Πτυχιούχων Μηχανικών των ΤΕΙ (Π.Δ 165/2000 ΦΕΚ 149Α /28-6-2000)
- Συμμετέχει με εκπροσώπους στο Δ.Σ του ΤΣΜΕΔΕ και στην επιτροπή του Μητρώου Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ)
- Συμμετέχει με εκπροσώπους σε διάφορα συμβουλευτικά όργανα της Πολιτείας όπως το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας (Ε.ΣΥ.Π), Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε) κ.λ.π
- Συμμετέχει σε Κρατικές επιτροπές για την επεξεργασία σχεδίων νόμων για τα Τεχνικά Έργα
- Διοργανώνει αυτόνομα ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, Ημερίδες, συνέδρια και επιμορφωτικά σεμινάρια
- Παρέχει κατόπιν αιτήσεως, συμβουλευτικές υπηρεσίες πάνω σε θέματα επαγγελματικά, εκπαιδευτικά κ.λ.π.
- Συνεργάζεται με Κυβερνητικούς και Διεθνείς Οργανισμούς καθώς και με όλα τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ
(ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ, ΓΕΩΛΟΓΩΝ, ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΜΕΣΗΣ
ΕΚΠ.)**

Το Πανελλαδικό Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών είναι ένα νέο σωματείο που δραστηριοποιείται στο χώρο των μισθωτών τεχνικών (μηχανικοί, γεωλόγοι, τεχνολόγοι, σχεδιαστές, τεχνικοί απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης), όλων δηλαδή των τεχνικών που εργάζονται ως υπάλληλοι σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Ιδρύθηκε τον Ιούνιο του '99 στο Πολυτεχνείο με στόχο τη συλλογική υπεράσπιση των δικαιωμάτων των μισθωτών τεχνικών. Με την απόφαση 6791/99 του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών καταχωρήθηκε στο βιβλίο των σωματείων με αυξ. αριθμό 22863 ειδ. 5204.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.Ι.

Έδρα του Π.Σ.Π.Η.Μ. – Τ.Ε.Ι. είναι η πόλη της Θεσσαλονίκης.

Με βάση το καταστατικό ίδρυσης οι στόχοι του σωματείου είναι:

1. Προάσπιση, μελέτη και προαγωγή των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και επαγγελματικών συμφερόντων και δικαιωμάτων των μελών του Π. Σ. Π. Η. Μ. – Τ. Ε. Ι. στα πλαίσια εξυπηρέτησης του κοινωνικού συνόλου με κάθε νόμιμο μέσο.
2. Ανάπτυξη μεταξύ των μελών επικοινωνίας και αλληλεγγύης καθώς και σύσφιγξη επιστημονικών, επαγγελματικών και κοινωνικών δεσμών.
3. Ο Π. Σ. Π. Η. Μ. – Τ. Ε. Ι. δεν ασκεί κερδοσκοπική δραστηριότητα.
4. Ενθάρρυνση των μελών, ώστε αυτά να ιδρύσουν παραγωγικούς, καταναλωτικούς ή πιστωτικούς συνεταιρισμούς ή Ανώνυμες Τεχνικές Εταιρίες.
5. Υποδοχή των νέων συναδέλφων με ηθική κάλυψη γνώσεων, πληροφοριών, οργάνωσής τους στην ένωση και συμπαράστασή τους.
6. Δημιουργία βιβλιοθήκης, πακέτων μελετών, σεμιναρίων, χρήση Η/Υ.
7. Επαφή και συμμετοχή σε ανάλογες οργανώσεις συναδέλφων άλλων χωρών καθώς και υποβολή, προώθηση και ανάληψη σεμιναρίων ειδικότητας, τα οποία θα προέρχονται από την Ε.Ε. ή άλλους φορείς και χώρες.
8. Παρέμβαση του συνδέσμου προς τις υπηρεσίες που συναλλάσσονται τα μέλη του για την ανάπτυξη και καθιέρωση της μεταξύ των δύο φορέων βέλτιστης συνεργασίας.
9. Συμβολή στην εφαρμογή μεθόδων και τρόπων για ορθολογική οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση, με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας και αύξηση της παραγωγικότητας σ' όλο το φάσμα των παραγωγικών μονάδων, προς όφελος των εργαζομένων και όλου του λαού.
10. Η μελέτη ιδιαίτερα του θέματος της διάρθρωσης και του αναγκαίου επιπέδου της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης σε σχέση με τις ανάγκες της παραγωγής, με στόχο την εξυπηρέτηση των πραγματικών αναγκών της οικονομίας του τόπου.
11. Οι σκοποί του συνδέσμου είναι αναπόσπαστα δεμένοι με τους ευρύτερους κοινούς στόχους του Ελληνικού λαού όπως είναι :
  - Α) Η προάσπιση της Εθνικής Ανεξαρτησίας και των Δημοκρατικών θεσμών.
  - Β) Η εξύψωση του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου του Ελληνικού λαού.
  - Γ) Η αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας και η γενικότερη τεχνικοοικονομική της ανάπτυξη, προς όφελος του Ελληνικού λαού.

**10. TECHNOLOGICAL EDUCATION INSTITUTE OF LARISSA
AN EXTENDED ENGLISH SUMMARY**

Department of Electrical Engineering

Post Address:	School of Applied Technology Department of Electrical Engineering T.E.I. Larissas 411 10 Larissa
Department Head:	Dr. Vassilis Dafopoulos, Professor, Phone No: +30 2410 684302
Secretary:	Electra Papailia
ECTS Coordinator:	Athanasios Maglaras, Professor, Phone No: +30 2410 684344
Contact Details:	Phone No: +30 2410 684303, FAX: +30 2410 613249 Web Site: http://www.teilar.gr/schools/stef/electric/index.el.php3
Facilities:	The Department own an autonomous building in the TEI main area where you can found the secretariat, and education personnel office, along with the lecture and laboratory rooms
Degree:	Technologist of Electrical Engineering
Aim and Objective:	The content of studies of the Department of Electrical Engineering cover the cognitive objects of application of science and technology of Electrical Engineering, with accent in the electric energy systems and facilities, the automatisms, the electronic and informative systems and the systems of communications
Admission:	<ul style="list-style-type: none"> • The admission in TEI is realized under the condition, that the candidate, being a holder of a secondary education school degree, has succeeded at the General Pan Hellenic Examinations for the admission in tertiary education, which, for the different scientific directions, take place simultaneously all over Greece. • The department also accepts a small number of mature students who must be university and TEI graduates from other disciplines (up to 10% of the number of students admitted under the examination system) Because the number of the university graduate candidates exceeds the number of available positions, these students are admitted after examination in three subjects defined by the department..
Registration:	New students can register with in a small period, at the end of September, every year. The ministry of education announces the exact time and duration of this period.
Graduate Studies:	In order to graduate students must complete successfully 30 credit units per semester according to the department's course schedule. The total number of credits for graduation must be at least 240. For each semester, the student has to organize his/her

	individual curriculum, by declaring, on the stage of enrolment, a total number of 20-45 credits of attendance per week. According to the applicable legislation, in no case a student can be nominated as graduate before the expected 8-semester time-period.										
Assessment of Students:	<p>Attendance is compulsory and in the case of fail, the corresponding procedure is repeated. In any case if the number of teaching hours realized for a specific course unit falls below the 2/3 of the corresponding teaching hours, the unit is repeated next semester.</p> <p>Students are also expected to carry out successfully at least 80% of the laboratory classes for each unit.</p> <p>The student's marking on a theoretical subject, is composed of his/her successful performance during the semester, which counts a 40% and the results of the written examination at the end of the semester, which counts a 60%. Marking on a lab's subject is based on the overall student's attendance during their laboratory classes.</p>										
Faculty:	<table> <tr> <td>Professors:</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Assistants Professors:</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Associates Professors:</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Lecturers:</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td><hr/>Total</td> <td><hr/>18</td> </tr> </table>	Professors:	1	Assistants Professors:	4	Associates Professors:	3	Lecturers:	11	<hr/> Total	<hr/> 18
Professors:	1										
Assistants Professors:	4										
Associates Professors:	3										
Lecturers:	11										
<hr/> Total	<hr/> 18										

Course Units – Credits

Department Electrical Engineering

C: Compulsory units, C/E: Compulsory Elective units

1st Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Mathematics I	C	3	2	0	5	7
2	Physics	C	2	2	2	6	6
3	Technology of Materials - Electric Chemistry	C	2	1	2	5	5
4	Fields - Electric Circuits I	C	3	1	2	6	8
5	Law of Technical Maters - Workplace safety	C	2	0		2	4
Total			12	6	6	24	30

2nd Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Mathematics II	C	4	1	0	5	8
2	Electronics I	C	3	2	2	7	8
3	Electric Measurements	C	2	0	2	4	5
4	Fields - Electric Circuits II	C	2	2	2	6	6
5	Draw Principals - Introduction to AutoCAD - 2d Drawing	C	1		2	3	3
Total			12	5	8	25	30

3rd Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Mathematics III	C	3	1	0	4	6
2	Electric Engines I	C	3	1	2	6	8
3	Electronics II	C	2	2	2	6	6
4	Computer Programming I	C	1	0	2	3	3
5	Technology Society and Environment	C	2	0	0	2	4
6	AutoCAD - 3D Dimensions Drawing	E.C.α	1	0	2	3	3
7	Mechanical Technology	E.C.β	1	0	2	3	3
Total			12	4	8	24	30

C: Compulsory units, C/E: Compulsory Elective units

4th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Auto Control Systems I	C	2	1	2	5	6
2	Digital Systems	C	3	1	2	6	8
3	Electric Engines II	C	3	1	2	6	8
4	Computer Programming II	C	2	0	2	4	4
5	Electric electronic constructions. I	C	0		2	2	2
6	Total quality Management	E.C.α	2		0	2	2
7	Technical Project Management Business Communications	E.C.β	2			2	2
Total			12	3	10	25	30

5th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Auto Control Systems II	C	2		2	4	6
2	High Power Electronics	C	2		2	4	5
3	Electrical Facilities - Electronic Drawing	C	3	0	2	5	7
4	Microcomputers	C	3	0	2	5	6
5	Cad and Analysis of electronics circuit with Computer	C			2	2	2
6	Kinetically Engines	E/C a	1		2	3	2
7	Electrics of vehicles	E/C b	1		2	3	2
8	Foreign language - terminology	E/C	2	0	0	2	2
Total			13	0	12	25	30

6th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Electrical Facilities II	C	3	2	2	7	8
2	Power Systems I	C	3	1		4	6
3	Electrical Distribution Systems	C	3	1	2	6	8
4	Economy	C	2	0	0	2	3
5	Theory of Telecommunication Signals	EY2	2		2	4	5
6	Electrical Applications	EY1	2		2	4	5
Total			13	4	6	23	30

C: Compulsory units, C/E: Compulsory Elective units

7th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Power Systems II	EY1	3	1	2	6	7
2	Technology C. T	EY1	3		2	5	7
3	Study and Design Electrical Installations with Computer	EY1	1		2	3	3
4	Industrial Electrical Drawing	EY1	1		2	3	3
5	Administration of Electric Energy - Alternative Power Source	C	3			3	5
6	Technology of Measurements	C	2		2	4	5
7	Industrial Electronics	EY2	2		2	4	5
8	PLC- Automation	EY2	3	1	2	6	8
9	Communication Systems and Data Transmission	EY2	2		2	4	4
10	Electrical - Electronic Infrastructures. II	EY2	1		2	3	3
Total			13	1	10	24	30

8th Semester			Lecture Hours	Work-shops	Laboratories	Total Hours	Credits
1	Degree dissertation	C			4	4	20
2	Training (24 week duration - 6 months)	C					10
Total							30

Elective Lessons.

Every student, according to the program of studies, has to attend two (2) elective lessons per semester.

The available lessons are:

Lesson	Lecture hours
Introduction to Computing	2
Computing II	2
SCADA Systems	2
English Language I	2
English Language II	2
German Language I	2
German Language II	2
Networks-Internet – Mobile Phone	2
Computer Programming III	2

Degree Mark

The Degree Mark is calculated with approximation of 2 decimal digits, according to the following formula:

$$\frac{\sum_{i=1}^n C_i * B_i}{\Sigma C}$$

where

- **n** → Number of course attend
- **C_i** → Credits in each course
- **B_i** → Lesson's Mark
- **ΣC** → Total Credits

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ

Βουλγαράκης Γ. Ο νόμος πλαίσιο για τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Εκδόσεις Σάκουλα, Αθήνα 2001.

Καμινιώτη Ο. και Χλέτσος Μ. 2004 Ζήτηση ειδικοτήτων και δεξιοτήτων στην Ελληνική αγορά εργασίας, Παρατηρητήριο Απασχόλησης, Ερευνητική-Πληροφορική Α.Ε.

Χάραρη Ν., Γαβρόγλου Σ., Σκοπελίτου Θ., Καμινιώτη Ο., Παλυβός Θ. και Χλέτσος Μ. 2005 Επετηρίδα αγοράς εργασίας, Περιφέρειες και Νομοί, Παρατηρητήριο Απασχόλησης, Ερευνητική-Πληροφορική Α.Ε.

Έρευνα αγοράς εργασίας για τους πτυχιούχους του Τμήματος Ηλεκτρολογίας του Τ.Ε.Ι. Λάρισας, Επιμέλεια: Μαγλαράς Αθ., 1999.

Έρευνα για την απασχόληση των Διπλωματούχων Μηχανικών, Τ.Ε.Ε. σε συνεργασία με το Ε.Μ.Π., 2006 .

Οδηγός Σπουδών του Τμήματος Ηλεκτρολογίας, Τ.Ε.Ι Λάρισας.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Ηλεκτρονικοί Οδηγοί Επαγγελματικού Προσανατολισμού.

ΙΚΥ, «Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών», <http://www.iky.gr>

ΟΑΕΔ, Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, <http://www.oaed.gr>

ΙΝΕ Ινστιτούτο Εργασίας, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Τεύχος 135, Ιανουάριος 2007.

Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος, <http://www.gsee.gr>

Ε.Ε.Τ.Ε.Μ. <http://www.eetem.gr/>

Γραφείο Διασύνδεσης του Τ.Ε.Ι Αθηνών, <http://www.career.teiath.gr/>

Γραφείο Διασύνδεσης του Α.Τ.Ε.Ι.Θ, Οδηγοί Επαγγελματών, <http://www.career.teithe.gr/>

Γραφείο Διασύνδεσης του Τ.Ε.Ι. Σερρών Οδηγοί Επαγγελματών, www.teiser.gr/diasyndesi/

Γραφείο Διασύνδεσης Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Μονογραφία των
Ακαδημαϊκών και Επαγγελματικών Κατευθύνσεων,

Σχετικά ΦΕΚ (Φύλλα Εφημερίδας Κυβέρνησης).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας Δ.Α. 31/2006, Π.Κ. 2

Μηχανικοί & Τεχνολόγοι (Α.Ε.Ι, Τ.Ε.Ι κλπ)

Μηχανικοί ΑΕΙ & ΤΕΙ Βιομηχανικών επιχειρήσεων

Δ.Α. 31/2006, Π.Κ. 20/ (02/08/2006)

Δ.Α. για τους όρους αμοιβής και εργασίας των Μηχανικών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που εργάζονται σε βιομηχανικές επιχειρήσεις όλης της χώρας.

1. Με βάση το Ν. 1876/90 και τον Κανονισμό Καταστάσεως Μεσολαβητών - Διαιτητών, κληρώθηκα διαιτητής, προκειμένου να επιλύσω τη συλλογική διαφορά εργασίας για τους όρους αμοιβής και εργασίας των μηχανικών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που εργάζονται σε βιομηχανικές επιχειρήσεις όλης της χώρας, για το έτος 2006, μεταξύ της πρωτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων με την επωνυμία «Σύλλογος Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας (ΣΤΕΒ)» και της εργοδοτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία «Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ)».

2. Η προσφυγή στη διαιτησία έγινε από τη συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων λόγω άρνησης μεσολάβησης από την εργοδοτική συνδικαλιστική οργάνωση.

3. Προκειμένου να καταλήξω στην απόφασή μου, κάλεσα στις 25-7-2006 σε κοινή συνάντηση τους εκπροσώπους των μερών για να διατυπώσουν τις απόψεις τους. Στη συνάντηση αυτή προσήλθαν οι εκπρόσωποι των μερών, νόμιμα εξουσιοδοτημένοι, και ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους.

4. Έλαβα επίσης υπόψη μου: α. Τα έγγραφα που περιέχονται στο σχετικό φάκελο (κοινοποιήσεις, εξουσιοδοτήσεις, πρακτικά, κ.λπ.).

β. Το από 30-5-2006 πρακτικό μεσολάβησης, του Μεσολαβητή στην παρούσα συλλογική διαφορά Αναστασίου Πετρόπουλου, από το οποίο προκύπτει η άρνηση μεσολάβησης της εργοδοτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης.

γ. Την από 18-7-2006 αίτηση της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων προς τον Ο.ΜΕ.Δ. για την προσφυγή στη διαιτησία.

δ. Την από 18-4-2006 εξώδικη καταγγελία της υπ' αριθμ. 31/2005 Διαιτητικής Απόφασης καθώς και της πρόσκλησης της συνδικαλιστικής οργάνωσης των εργαζομένων προς την εργοδοτική συνδικαλιστική οργάνωση για διαπραγμάτευση, στην οποία επισυνάπτεται και το σχέδιο συλλογικής σύμβασης για τους όρους αμοιβής και εργασίας των μηχανικών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που εργάζονται στις βιομηχανικές επιχειρήσεις όλης της χώρας, για το έτος 2006. Επίσης, το από 25-7-2006 υπόμνημα του ΣΤΕΒ.

ε. Την υπ' αριθμ. 31/2005 Διαιτητική Απόφαση για τους όρους αμοιβής και εργασίας των υπαγομένων στην παρούσα εργαζομένων για το έτος 2005.

στ. Το από 30-5-2006 Υπόμνημα του Σ.Ε.Β. προς τον Μεσολαβητή, στο οποίο προβάλλονται οι εξής ισχυρισμοί: «α) Ο Σ.Ε.Β. είναι αντίθετος προς κάθε μορφή υποχρεωτικής διαιτησίας

γιατί προσκρούει στο άρθρο 6 της 154 ΔΣΕ που κυρώθηκε από την Ελλάδα με το Ν. 2403/1996. β) Ο ΣΤΕΒ δεν διαθέτει αρμοδιότητα για τη σύναψη ομοιοεπαγγελματικής σ.σ.ε. γιατί μέλη του είναι επιστήμονες όλων σχεδόν των ειδικοτήτων του Πανεπιστημίου και του Πολυτεχνείου γεγονός που αποκλείει τον ομοιοεπαγγελματικό χαρακτήρα της συλλογικής Σύμβασης που έχει ζητηθεί».

Σχετικά με τον πρώτο ισχυρισμό σημειώνονται τα εξής: Με την υπ' αριθμ. 25/04 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου κρίθηκε ότι το θεσπιζόμενο με το νόμο 1876/90 σύστημα της επίλυσης των συλλογικών διαφορών εργασίας που εμπεριέχει ουσιώδη προαιρετικά στοιχεία δεν προσκρούει στα άρθρα 22 παρ. 2 και 8 του Συντάγματος και όχι μόνο δεν αντίκειται στο άρθρο 6 της 154 ΔΣΕ αλλά εναρμονίζεται πλήρως προς αυτό αφού επιδιώκεται η ειρηνική επίλυση των συλλογικών διαφορών σε κλίμα συμφιλίωσης χωρίς οξύτητες και πιέσεις. Εξάλλου τόσο για τον πρώτο όσο και για τον δεύτερο ισχυρισμό έχουν ήδη αναπτυχθεί σκέψεις στο αιτιολογικό προηγούμενων διαιτητικών αποφάσεων (Δ.Α. 5/2000, Δ.Α. 6/2001, Δ.Α. 46/2003, Δ.Α. 7/2004, Δ.Α. 32/2005).

ζ. Το ύψος των αυξήσεων που συνομολογήθηκε με την από 12.04.2006 ΕΓΣΣΕ, για το έτος 2006, (2,9% από 01.01.2006 και 2,9% από 01.09.2006).

η. Τη διαμόρφωση του πληθωρισμού για το έτος 2005 και τις εκτιμήσεις για τον προβλεπόμενο πληθωρισμό του έτους 2006.

θ. Το γεγονός ότι η απόκλιση μεταξύ των βασικών μισθών των πτυχιούχων (ΤΕΙ) και των διπλωματούχων (Πανεπιστημίου ή Πολυτεχνείου) μηχανικών κυμαίνεται από 27% έως 30% υπέρ των δευτέρων.

ι. Την ανάγκη βελτίωσης των κλιμακίων προϋπηρεσίας των διπλωματούχων μηχανικών από το 24ο έτος έως το 35ο έτος.

κ. Τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας μας, η οποία δεν επιτρέπει μεν την ικανοποίηση όλων των αιτημάτων που έθεσε η εργατική πλευρά, επιβάλλει όμως τη στοιχειώδη προστασία του εισοδήματος των εργαζομένων.

λ. Ότι η έναρξη ισχύος της παρούσας, σε συνδυασμό με τα οριζόμενα από την Α.Π. 223/2001, θα είναι η 1-5-2006.

5. Με βάση όσα εκτέθηκαν η ΑΠΟΦΑΣΗ μου έχει ως εξής:

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Στις διατάξεις της απόφασης αυτής υπάγονται οι διπλωματούχοι μηχανικοί, απόφοιτοι Α.Ε.Ι., δηλαδή Πανεπιστημιακών ή Πολυτεχνικών σχολών, της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, που έχουν αναγνωρισμένους ισότιμους τίτλους σχολών της ημεδαπής, των ειδικοτήτων Μηχανολόγων Μηχανικών, Μηχανολόγων - Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Ηλεκτρολόγων

Μηχανικών και των προς αυτές εξομοιούμενων Ναυπηγών και Ηλεκτρονικών Μηχανικών, είτε με τις διατάξεις του Ν. 6422/1934, είτε με την κατάταξή τους στις κατηγορίες γ, δ, η και θ, της παρ. 5 του άρθρου 2 του Ν. 1486/1964 καθώς και οι πτυχιούχοι μηχανικοί ΤΕΙ και των ισοτίμων προς αυτές σχολών της ημεδαπής και της αλλοδαπής, που έχουν αναγνωρίσει νομίμως την ισοτιμία των πτυχίων τους στη Χώρα μας, των ειδικοτήτων Μηχανολόγων και Ηλεκτρολόγων, που απασχολούνται στις βιομηχανικές επιχειρήσεις, όλης της χώρας με σχέση εξαρτημένης εργασίας και με το σχεδιασμό μηχανημάτων και εγκαταστάσεων ή με την εγκατάσταση και παρακολούθηση της λειτουργίας μηχανολογικών ή με τον προγραμματισμό και την επίβλεψη της παραγωγής, ανεξαρτήτως εάν επιπροσθέτως προς τα ανωτέρω, απασχολούνται και με διοικητικά ή εμπορικά καθήκοντα και είναι μέλη του Συλλόγου Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας (ΣΤΕΒ).

Άρθρο 2

Βασικοί μισθοί

Οι βασικοί μισθοί των υπαγομένων στην παρούσα εργαζομένων, όπως είχαν διαμορφωθεί την 30-4-2006, με βάση τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 31/2005 Δ.Α., αυξάνονται ως εξής:

α. Για τους διπλωματούχους των Α.Ε.Ι., κατά ποσοστό 3,1% από 1-5-2006 και όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 31-8-2006 κατά ποσοστό 3,2% από 1-9-2006.

β. Για τους πτυχιούχους των Τ.Ε.Ι., κατά ποσοστό 3,5% από 1-5-2006 και όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 31-8-2006 κατά ποσοστό 4% από 1-9-2006.

Άρθρο 3

Κλιμάκια προϋπηρεσίας

Τα ισχύοντα για τους διπλωματούχους ΑΕΙ μηχανικούς κλιμάκια προϋπηρεσίας (ωρίμανσης) από το 24ο έως το 35ο έτος τροποποιούνται και διαμορφώνονται ως εξής:

- Κλιμάκιο 24-27 ετών
- Κλιμάκιο 27-30 ετών
- Κλιμάκιο 30-35 ετών

Για κάθε ένα από τα ως άνω κλιμάκια το ποσοστό διαφοράς σε ευρώ από το αμέσως προηγούμενο κλιμάκιο ορίζεται σε 2%.

Άρθρο 4

Επίδομα σπουδών

Αυξάνεται το ήδη χορηγούμενο επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών εκ ποσοστού 7% σε ποσοστό 8% στους εργαζόμενους, που έχουν τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών επιπέδου master. Το επίδομα αυτό υπολογίζεται επί του βασικού μισθού.

Άρθρο 5

Επίδομα ξένης γλώσσας

Το ήδη χορηγούμενο επίδομα ξένης γλώσσας εκ ποσοστού 8% αυξάνεται σε ποσοστό 9% και χορηγείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις προηγούμενες συλλογικές ρυθμίσεις.

Άρθρο 6

Διατήρηση ρυθμίσεων

Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν όλοι οι όροι της 31/2005 ΔΑ και των προηγούμενων συλλογικών ρυθμίσεων εφόσον δεν τροποποιούνται με την παρούσα.

Άρθρο 7

Αρχή ευνοϊκότερης ρύθμισης

Αποδοχές στο σύνολό τους ανώτερες από αυτές που καθορίζει η παρούσα ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από νόμους, υπουργικές αποφάσεις, Σ.Σ.Ε. ή Δ.Α., έθιμα, διμερείς συμφωνίες, επιχειρησιακή συνήθεια κ.λπ., δεν θίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.

Άρθρο 8

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας με τις παραπάνω διακρίσεις αρχίζει την 1-5-2006.

ΕΤΗ ΠΡΟΫΠΗ-ΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ Από 1/9/2006	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΓΓΑΜΩΝ 1/9/2006	ΕΠΙΔΟΜΑ 5% ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΠΑΙΔΙ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ 9%	ΕΠΙΔΟΜΑ ΥΠΕΥΘΥ-ΝΟΤΗΤΑΣ 15%
0-3	907,41	90,74	998,15	45,37	81,67	136,11
3-6	950,48	95,05	1045,53	47,52	85,54	142,57
6-9	1003,25	100,33	1103,58	50,16	90,29	150,49
9-12	1047,34	104,73	1152,07	52,37	94,26	157,10
12-15	1082,03	108,20	1190,23	54,10	97,38	162,30
15-18	1123,32	112,33	1235,65	56,17	101,10	168,50
18-21	1158,67	115,87	1274,54	57,93	104,28	173,80
21-22	1181,98	118,20	1300,18	59,10	106,38	177,30
22-23	1193,30	119,33	1312,63	59,67	107,40	179,00
23-24	1204,14	120,41	1324,55	60,21	108,37	180,62
24-25	1214,93	121,49	1336,42	60,75	109,34	182,24

25-26	1225,70	122,57	1348,27	61,29	110,31	183,86
26-27	1236,36	123,64	1360,00	61,82	111,27	185,45
27-28	1247,06	124,71	1371,77	62,35	112,24	187,06
28-29	1257,71	125,77	1383,48	62,89	113,19	188,66
29-30	1259,87	125,99	1385,86	62,99	113,39	188,98
30-35	1268,36	126,84	1395,20	63,42		

Επίσης την Διαιτητική Απόφαση για τους Τεχνολόγους Μηχανικούς που απασχολούνται σε τεχνικές, κατασκευαστικές και μελετητικές εταιρίες στο Νομό Αττικής.

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ (Αριθμ. 13/2007, Π.Κ. 4/ 16-03-2007), που αφορά στους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων που απασχολούνται σε τεχνικές, κατασκευαστικές και μελετητικές επιχειρήσεις της περιοχής Αθηνών, Πειραιώς και υπολοίπου Περιφέρειας Αττικής, μεταξύ του Σωματίου Μισθωτών Τεχνικών και των: Συνδέσμου Τεχνικών Εταιριών Ανώτερης Τάξεως (ΣΤΕΑΤ), Πανελλήνιου Συνδέσμου Ανωτόμων Τεχνικών Εταιριών (ΣΑΤΕ), Πανελληνίας Ένωσης Διπλωματούχων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΔΜΕΔΕ), Πανελληνίας Ένωσης Συνδέσμων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΣΣΕΔΕ), Πανελληνίας Ένωσης Διπλωματούχων Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (ΠΕΔΜΗΕΔΕ), Συνδέσμου Ελληνικών Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ).

Πεδίο Ισχύος

Στις διατάξεις της παρούσας Διαιτητικής Απόφασης υπάγονται οι τεχνικοί των Μελετητικών – Εργοληπτικών και Κατασκευαστικών Τεχνικών Επιχειρήσεων της περιοχής Αθηνών, Πειραιώς και υπολοίπου Περιφέρειας Αττικής, που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας, με τις εξής ειδικότητες:

Α: Διπλωματούχοι Μηχανικοί Α.Ε.Ι., όλων των ειδικοτήτων, κάτοχοι πτυχίου αναγνωρισμένης Ανώτατης Σχολής του εσωτερικού ή του εξωτερικού, με αναγνωρισμένη ισοτιμία του διπλώματος σχολής εξωτερικού με επίσημη αναγνωρισμένη ισοτιμία.

Β: Γεωλόγοι – Γεωπόνοι – Δασολόγοι – (Γεωτεχνικοί) Π.Ε. και Πληροφορικής Π.Ε.

Γ: Πτυχιούχοι Μηχανικοί Τ.Ε.Ι. όλων των ειδικοτήτων, κάτοχοι πτυχίου ανωτέρων σχολών τριετούς τουλάχιστον φοίτησης εσωτερικού ή εξωτερικού με επίσημη αναγνωρισμένη ισοτιμία.

Δ: Εργοδηγοί – Σχεδιαστές και λοιποί Τεχνικοί 1) Πτυχιούχοι Τεχνικών Σχολών Μ.Ε., απόφοιτοι ΙΕΚ και απόφοιτοι ΤΕΛ και 2) Εμπειροτέχνες όλων των πάρα πάνω ειδικοτήτων.

Διευκρίνιση

Θεωρείται ότι υπάρχει σύμβαση εξαρτημένης εργασίας και ως εκ τούτου υπάγεται στις διατάξεις της παρούσας, ο εργαζόμενος που αμείβεται με μισθό, ανεξάρτητα από τον τρόπο καθορισμού και καταβολής του και επιπλέον υποβάλλεται σε νομική εξάρτηση από τον εργοδότη που εκδηλώνεται με το δικαίωμα του τελευταίου να ασκεί έλεγχο και εποπτεία ως προς τον τόπο, τον χρόνο και τον τρόπο παροχής της εργασίας και να παρέχει δεσμευτικές για τον εργαζόμενο εντολές και οδηγίες για την ορθή εκπλήρωση της παροχής του, άσχετα αν ο εργοδότης ασκεί έμπρακτα το δικαίωμα αυτό ή αφήνει περιθώρια πρωτοβουλιών στον εργαζόμενο, εφόσον όμως η ευχέρεια αυτή δεν φθάνει μέχρι της κατάλυσης της υποχρέωσης υπακοής στον εργοδότη και δημιουργίας αντίστοιχα δικαιώματος ελεύθερης από τον έλεγχο του τελευταίου υπηρεσιακής δράσης.

2. Πτυχιούχοι Μηχανικοί Τ.Ε.Ι.

2.1 Για τους υπαγόμενους στην παρούσα πτυχιούχους Μηχανικούς, αποφοίτους Τ.Ε.Ι. και των ισοτίμων προς αυτά σχολών, εφαρμόζονται όσον αφορά τους τίτλους σπουδών, οι κείμενες διατάξεις (Ν.1404/83, Π.Δ. 388/89 και Π.Δ. 254/86).

2.2 Ως υπηρεσία θεωρείται η χρονική διάρκεια από της κτήσεως του πτυχίου άσκηση του επαγγέλματος των Πτυχιούχων Μηχανικών Τ.Ε.Ι. και η υπηρεσία σε οποιονδήποτε εργοδότη στην ειδικότητα. Η προϋπηρεσία αποδεικνύεται με πιστοποιητικό προηγούμενων εργοδοτών και η άσκηση αυτοτελούς επαγγέλματος με βεβαίωση του αρμοδίου οικονομικού εφόρου ή άλλης αρχής, που να βεβαιώνει το χρόνο της άσκησης αυτής.

2.3 Στους Πτυχιούχους Μηχανικούς Τ.Ε.Ι. χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας σε ποσοστό επί του βασικού μισθού ίσο με εκείνο που χορηγείται από τον εργοδότη σε άλλους εργαζόμενους στους ίδιους χώρους όπου εργάζονται αυτοί.

2.4 Στους Πτυχιούχους Μηχανικούς Τ.Ε.Ι. που έχουν υπευθυνότητα προϊσταμένου τμήματος (μελετών, κατασκευών, επισκευών, παραγωγής, συντήρησης, εκμετάλλευσης, πωλήσεων, προγραμματισμού, ποιοτικού ελέγχου, εκπαίδευσης προσωπικού) και στους τεχνικούς ασφαλείας χορηγείται επίδομα 15 % επί του εκάστοτε βασικού του κλιμακίου τους.

2.5 Στους Πτυχιούχους Μηχανικούς Τ.Ε.Ι., οι οποίοι ορίζονται ως επιβλέποντες έργου σύμφωνα με τον νόμο, χορηγείται επίδομα 25%.

3. Εργοδηγοί - Σχεδιαστές Δομικών Έργων, Τοπογράφοι, Μηχανολόγοι, Ναυπηγοί. Πτυχιούχοι τεχνικών σχολών Μ.Ε., απόφοιτοι Ι.Ε.Κ. και απόφοιτοι Τεχνικών Επαγγελματικών Λυκείων και Εμπειροτέχνες όλων των παραπάνω ειδικοτήτων.

3.1 Στους μισθωτούς που υπάγονται στην παρούσα χορηγείται, σε περίπτωση γάμου, άδεια

μετά πλήρων αποδοχών έξι ημερών. Η άδεια αυτή δεν συμψηφίζεται με την προβλεπόμενη από τον ΑΝ 539/1945.

3.2 Ο χρόνος εργασίας των μισθωτών ορίζεται σε 40 ώρες, χωρίς μείωση των αποδοχών.

3.3 Ως υπηρεσία ή προϋπηρεσία θεωρείται η ομοειδής που διανύθηκε στον ίδιο ή σε άλλο εργοδότη, αποδεικνυόμενη με βεβαίωση των προηγούμενων εργοδοτών.

3.4 Για τους εργοδότες που έχουν έδρα το Ν. Αττικής και απασχολούν τους εργαζόμενους που υπάγονται στην παρούσα καθιερώνεται συνεχές ωράριο εργασίας.

3.5 Επίδομα επιβλέποντος έργου. Για τους Πτυχιούχους εργοδηγούς οι οποίοι έχουν υπευθυνότητα επίβλεψης, συντονισμού ή διοίκησης προσωπικού χορηγείται επίδομα 10%. Το επίδομα αυτό χορηγείται σε έναν Πτυχιούχο Εργοδηγό ανά εργοτάξιο και εφόσον στο εργοτάξιο απασχολούνται περισσότεροι των 100 εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων και του προσωπικού των υπεργολαβικών επιχειρήσεων 100 τουλάχιστον ατόμων (ΣΣΕ 22.7.2004).

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσης Διαιτητικής Απόφασης, με εξαίρεση τις ειδικότερες διακρίσεις αυτής, όπου ορίζεται ρητώς διαφορετική έναρξη ισχύος, αρχίζει από 14 Σεπτεμβρίου 2006, δηλ. από την επόμενη της υποβολής της αίτησης για μεσολάβηση, σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ.3 του Ν.1876/1990.

Γ. ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΤΕΙ ΑΠΟ 1/3/2007

ΧΡΟΝΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΒΑΣΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΓΑΜΟΥ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΧΡΗΣΗΣ Η/Υ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΕΤΑΠΤ. ΣΠΟΥΔΩΝ (MASTER)	ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΡΓΟΤΑ- ΞΙΟΥ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΠΡΟΪΣΤΑ- ΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΔΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠ. ΕΡΓΟΥ
		10%	5% για κάθε παιδί	5%	15%	10%	10%	15%	25%
0-3	956,28	95,63	47,81	47,81	143,44	95,63	95,63	143,44	239,07
3-6	1038,61	103,86	51,93	51,93	155,79	103,86	103,86	155,79	259,65
6-9	1120,96	112,10	56,05	56,05	168,14	112,10	112,10	168,14	280,24
9-12	1192,98	119,30	59,65	59,65	178,95	119,30	119,30	178,95	298,24
12-15	1265,01	126,50	63,25	63,25	189,75	126,50	126,50	189,75	316,25
15-18	1337,04	133,70	66,85	66,85	200,56	133,70	133,70	200,56	334,26
18-21	1399,89	139,99	69,99	69,99	209,98	139,99	139,99	209,98	349,97
21-24	1456,01	145,60	72,80	72,80	218,40	145,60	145,60	218,40	364,00
24-27	1484,00	148,40	74,20	74,20	222,60	148,40	148,40	222,60	371,00
27-30	1493,43	149,34	74,67	74,67	224,01	149,34	149,34	224,01	373,36
30-33	1502,86	150,29	75,14	75,14	225,43	150,29	150,29	225,43	375,71
33-35	1509,14	150,91	75,46	75,46	226,37	150,91	150,91	226,37	377,28
35-36	1518,23	151,82	75,91	75,91	227,73	151,82	151,82	227,73	379,56
36-37	1527,30	152,73	76,36	76,36	229,09	152,73	152,73	229,09	381,82
37-38	1536,41	153,64	76,82	76,82	230,46	153,64	153,64	230,46	384,10
38-39	1545,50	154,55	77,27	77,27	231,82	154,55	154,55	231,82	386,37
39-40	1554,58	155,46	77,73	77,73	233,19	155,46	155,46	233,19	388,64

